

**Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneering ja KSH
Asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande kooskõlastuste ja arvamuste
koondtabel (PlanS § 105 lg 1)**

Kasutatud lühendid (KOV EP – kohaliku omavalitsuse eriplaneering, MPL – maakonnaplaneering, TP – teemaplaneering, ÜP – üldplaneering, DP – detailplaneering, LS ja KSH VTK – lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus, PlanS – planeerimisseadus, RV – roheline võrgustik, BTT – biotoodete tootmiskompleks)

	Kooskõlastaja/arvamuse andja/kirja kuupäev	Kirja sisu	Lüganuse valla seisukoht
1	AS Connecto Eesti Arvamuse andja Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 28.12.2022	Juhul, kui planeeringu alasse jääb Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse (ELA SA) sidevõrk, siis planeering kooskõlastada ELA SA sidevõrgu haldajaga, AS Connecto Eesti . Infot ELA SA sidevõrgu olemasolu kohta saab aadressilt ela12.elasa.ee/elakaart/	Teavitame võimalusest avaldada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande kohta arvamust. Selgitame, et KOV EP esitatakse kooskõlastamiseks PlanS § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele, tuginedes ühtlasi Vabariigi Valitsuse (VV) 17.12.2015 määrusele nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“. PlanS ja VV määrusele tuginedes loeme AS Connecto Eesti arvamuse andjaks. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i>
2	Maaeluministerium Arvamuse andja Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 05.01.2023 nr 4.1-5/86-6	Eriplaneeringu ja selle KSH esimese etapi aruande eelnõus toodust tuleneb, et kavandatava BTT võimalikud alternatiivsed asukohad jäävad metsamaale, millel paiknevad maaparandussüsteemid. Seetõttu kaasneb BTT rajamise korral ka maaparandussüsteemide rekonstrueerimine. BTT rajamine ei mõjuta põllumajandusmaade maakasutust.	<i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on korrigeeritud – läbivalt kasutatakse nimetust 'Põllumajandus- ja Toiduamet'.</i> Võetud teadmiseks seisukoht, et Maaeluministerium nõustub dokumendis toodud põhimõtetega.

		<p>Maaeluministeerium, vaadanud nimetatud dokumendid läbi, nõustub seal toodud põhimõtetega ja kooskõlastab need. Samas palume dokumendis läbivalt kasutada Põllumajandus- ja Toiduameti, mitte Põllumajandusameti, nimetust.</p>	
3	<p>Riigimetsa Majandamise Keskus Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 06.01.2023 nr 3-1.1/2022/3267</p>	<p>Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande kohaselt on valikusse jäänud kaks ala: BTT Põhja – 174 ha ja BTT Lõuna – 205 ha. Mõlemad asuvad metsamaal enamuses Kohtla metskond 2 kinnistul (katastritunnus nr 43701:003:0310). Aruande kohaselt eelistatakse BTT Põhja ala.</p> <p>RMK on dokumentidega tutvunud ja teeb ettepaneku planeerimisseaduse § 4 punkt 2 lõike 5 alusel eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja I etapi KSH aruannet täiendada analüüsiga, milles on välja toodud, millist mõju avaldab eriplaneeringu tulemusel rajatav võimalik biotoodete tootmiskompleks maa metsamajanduslikule kasutusele, sellega seotud tööhõivele ja metsamajanduses loodavale lisaväärtusele.</p>	<p>EP asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruandes on käsitletud alternatiivsete asukohtadega eeldatavalt kaasnevaid olulisi mõjusid ning antud soovitusel sobivamate lahenduste valikuks. KSH I etapi aruanne on teostatud täpsusastmes, mis on asukoha valiku etapis võimalik ja asjakohane ning asukoha valikuks vajalik. I etapi mõju hindamise tulemuseks on arusaam, kas tehase rajamiseks on sobiv asukoht olemas.</p> <p>Kuna mõlemad võrreldud asukohtaalternatiivid asuvad RMK hallataval metsamaal, siis ei anna viidatud sotsiaal-majanduslike mõjude käsitlemine panust asukohavalikusse ja seetõttu ei ole neid KSH I etapi aruandes kajastatud. Samas ei ole tegemist mõjudega, mida hinnata detailse lahenduse etapis.</p> <p>Lähtudes RMK avaldatud andmetest Ida-Virumaa metskonna kohta selgub, et 160 ha metsamaad moodustab ca 0,4 % puistutega kõlvikute pindalast. Sisuliselt on mõju sarnane metsa range kaitse rakendamisele ja RMK antud hinnanguid kasutades väheneb puidukasutus Ida-Viru metskonnas 583 tm/a (rahalisel väljenduses väheneb puidukasutuse tulu ca 47 000 €/a lähtudes 2022 RMK keskmisest müügihinnast) ja mõjutaks kuni 4 töökohta.</p> <p>I etapile kohased sotsiaal-majanduslikud põhjendused, sh tööhõive ja metsamajanduses loodava lisaväärtuse kohta on esitatud KSH I etapi aruandes ptk 1.</p>

			<p>Kokkuvõttes järeldub, et BTT põhjustatav metsamaa pinna kadu on vähene, kuid positiivne mõju metsamajandussektorile, tööhõivele ja tulule on suur. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 3.2.3 on nende andmetega täiendatud.</i></p>
		<p>Segaseks jääb Tuhavälja maaüksuse (katastritunnus nr 43701:003:0127) ja selle lähiümbruse välistamine eriplaneeringust maardla tõttu kui Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete uue prügila eriplaneeringus oli see asukoht esimese valikuna välja pakutud. Mõlemat eriplaneeringut koos vaadates võiks leida mõlemaid planeeringuid rahuldava asukohavaliku.</p>	<p>Lähtuvalt maapõueseaduses § 14 lõigetes 1 ja 2 sätestatust, ei ole Tuhavälja maaüksuse kasutuselevõtt BTT rajamiseks reaalne. Kuna uus tööstusjäätmete prügila rajatakse olemasoleva tegevuse jaoks, on põhimõtteliselt võimalik eriplaneeringu menetluse kaudu jõuda maapõueseaduse § 14 lg 2 p. 3 sätestatud järeldusele: maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust, kui see halvendab maavara kaevandamisväärsetena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda võib lubada üksnes juhul, kui esineb ülekaalukas avalik huvi ja kavandatava tegevuse jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta (mõistlikkus tähendaks antud kontekstiks mh piisavat lähedust tegevusele, mille jaoks see rajatakse. BTT on kavandatav tegevus, mille puhul on senini saanud eeldada mõistlikke asukoha-alternatiivide olemasolu.</p> <p>Täiendavad asjaolud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastavalt BTT eriplaneeringus selgitatule on tehase rajamiseks vajalik ca 160 hektari suuruse pindalaga sobilik maa-ala. Tuhavälja maaüksuse pindala on 122 hektarit, mis ei oleks BTT jaoks piisav. - Teiseks on Tuhavälja maaüksus VKG prügila eriplaneeringus esimese valikuna, kuna sai hindamisel enim hindamispunkte. Vaadates mõlemaid planeeringuid koos, ei ole võimalik ette näha ühe ja sama asukoha kasutamist erinevate tegevuste

			<p>kavandamiseks, st BTT eriplaneeringut samale maaüksusele ei ole võimalik teha.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub selle punkti alusel vajadus, kuid arvestas teisi punkte, on KSH aruandesse ptk 2.2 lisatud täiendavaid selgitusi, kuidas BTT võimalike asukohaalternatiivideni jõuti, sh näidati joonisel 2.4 tööstusjäätmete prügilala võimalike asukohaalternatiivide alad.</i></p>
4	<p>Rahandusministeerium Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 09.01.2023 nr 15-3/180-1</p>	<p>Eriplaneering on vastuolus maakonnaplaneeringuga rohevõrgustiku ja selle sidususe osas – tuumaladele ja koridoridele pole soovitatav uute teatud infrastruktuuride (kiirteed, prügilad, jäätmehooldlad ja teised kõrge keskkonnariskiga objektid) ulatuslik rajamine. KSH aruande kohaselt parimaks osutunud ala asub täies ulatuses rohevõrgustiku tuumalas.</p>	<p><i>Alljärgnevad seisukohad on läbi arutatud Rahandusministeeriumiga 16.01.2023 nõupidamisel. Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruanne on täiendatud analüüsi ja hinnanguga vastavusest maakonnaplaneeringule.</i></p> <p>Sobivaimaks osutunud BTT asukoht (Põhja) paikneb ulatusliku rohelise võrgustiku (RV) tugiala kirdeosas (Ida-Viru maakonnaplaneeringus kasutatud mõistet „tuumala“). Alale ulatuva tugiala kogupindala koostatavas Lüganuse üldplaneeringus on 3261 ha ning Ida-Viru maakonnaplaneeringus 1957 ha. Kuna tegu on metsamaaga, siis kaasneb tehase rajamisega RV-le negatiivne mõju <u>pindala vähenemise kaudu</u>. Eelistatud asukohaalternatiiv ei lõika tugiala läbi vaid jätab selle põhja- ja lääneosas alles suhteliselt laiad alad, st ala ei killustata.</p> <p>Lisaks märgime, et RV vastava tugiala puhvriks on sellega vahetud looduslikud alad, mis toetavad tugiala funktsioone.</p> <p>Kuigi BTT Põhja asub RV tugialal, ei välista maakonnaplaneering tugialale ehitamise võimalust. Maakonnaplaneeringuga määrab tingimused RV</p>

		<p>Täiendavalt märgime:</p>	<p>toimimiseks. Tingimuste kohaselt on arendustegevuse kavandamisel vajalik KSH läbiviimine, leevendusmeetmete väljatöötamine ja RV funktsioneerimise tagamine. Vastavalt maakonnaplaneeringule ei tohi tugiala osatähtsus langeda alla 90%. Põhja ala (174 ha) moodustab Lüganuse valla üldplaneeringuga määratud (3261 ha suurusest) tugialast 5,3 %, maakonnaplaneeringuga määratud (1957 ha suurusest) tugialast 8,9 %.</p> <p>KOV EP koostamisel on BTT-le sobivaima asukoha leidmise protsessis (sh ruumianalüüsi koostamisel, vt täpsemalt LS ja KSH VTK dokumendi ptk 3.2) lähtunud põhimõttest, et RV ei ole BTT rajamist välistavaks teguriteks, kuid kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid tuleb hinnata. EP asukohavaliku ja KSH I etapi aruande koostamisel on mõju RV toimivusele hinnatud. Kuigi tehase rajamisega kaasneb RV-le negatiivne mõju <u>pindala vähenemise kaudu</u>, ei killusta BTT Põhja ala tugiala (kuna asub tugiala äärealal), tugiala osatähtsus BTT rajamisel ei lange alla 90%. Vastuolu maakonnaplaneeringuga puudub ja RV jääb toimima.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud. Lisatud on ptk 2.1 ja 2.2 põhjendusi ja analüüsitud vastavaust maakonnaplaneeringuga ning miks ehitis tugialale on rajatav rohevõrgustiku toimivust kahjustamata.</i></p>
		<p>1. Vastavalt PlanS § 12 peab planeerimisel võimaluse korral soodustama varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud alade otstarbekamat kasutamist. Esitatud materjalidest</p>	<p>Oleme seisukohal, et planeering on vastavuses PlanS § 12 põhimõtetega.</p> <p>Nõustume, et <u>võimaluse korral</u> tuleb soodustada varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud</p>

		<p>ei nähtu, et eriplaneeringuga asukoha valimisel oleks kaalutud alasid, mis on juba inimtegevusest rikutud. Lähtudes eeltoodust ei selgu planeeringu vastavus PlanS-is sätestatud otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõttele.</p>	<p>alade otstarbekamat kasutust. Selleks, et EP oleks elluviidav, tuleb planeerimise üldistele põhimõtetele lisaks arvestada ka tingimusi, mis tagavad tehase rajamise ja toimivuse võimalikkuse.</p> <p>Nii on BTT-le sobivaima asukoha leidmisel arvestatud asjaolusid, mis ei võimalda tehase rajamist (inim- ja looduskeskkonna tegurid koos puhveralaga, mis tulenesid õigusaktidega määratud kitsendustest ja tundlike objektide/alade olemasolust). Samuti on arvestatud asjaolusid (tingimusi), mis võimaldavad BTT rajamist ja tagavad selle toimivuse (vajalik ala suurus on vähemalt 160 ha; mõistlik kaugus Soome lahest ja võimalus puhastatud heitvee trass rajada olemasoleva trassi kõrvale/selle asemele on majanduslikult otstarbekas ja maakasutust säästev; mõistlik kaugus toorveevõtukohest ja võimalus see rajada olemasoleva tehnilise taristu kõrvale on majanduslikult otstarbekas ja maakasutust säästev, põhimaantee lähedus võimaldab rasketranspordi suunata otse põhimaanteele tundlike alasid läbimata jne). Selgitame, et asukoha otsingu alade hulgas oli ka nõ vähemväärtuslikke alasid, kuid need jäid välja kas ala väiksuse (väiksemad kui 160) või liialt ebakorrapärase kuju tõttu (vt ka LS ja KSH VTK joonis 3.16).</p> <p>Siin on ka asjakohane märkida, et nii BTT Põhja kui BTT Lõuna asuvad inimtegevusest mõjutatud alal – tegemist on majandusmetsaga. BTT Põhja asukohas on põhiosa metsast juba raiutud, BTT Lõuna on raieküps mets. Alal on maaparandussüsteemid, et reguleerida piirkonna niiskusrežiimi.</p>
--	--	---	---

			<p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.1 on täiendatud viitega, et eriplaneeringu algatamist otsiti ruumikasutuse analüüsi kaudu asukohaks sobivaid alasid väljapool Lüganuse valla territooriumi, kuid lähtuvalt tehase ruumivajaduse, asukoha nõuete ja olulise negatiivse mõju vältimise kriteeriumitest neid ei leitud.</i></p>
		<p>2. Sobiva asukoha alternatiivi leidmisel on lähtunud rangelt arendaja poolt etteantud piirist – kaugus kuni 10 km mererannast. Märkime, et tulenevalt PlanS § 98 lõikest 1 on asukoha eelvaliku eesmärk ehitisele sobivaima asukoha leidmine, mistõttu tuleks asukoha leidmisel kaaluda ja arvesse võtta kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid. Lisaks jääb esitatud põhjendustest lähtudes ebaselgeks, et kui suurema osa 160 ha suurusest alast hõlmavad puidu laoplatsid, siis millisel põhjusel ei või need alad jääda kaugemale kui 10 km.</p>	<p>Selgitame, et arendaja poolt antud kriteeriumid on üheks sisendiks EP koostamisel. BTT-le sobivaima asukoha leidmisel on kaalutud ja arvesse võetud ka teisi asjasse puutuvaid asjaolusid ning otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõttega. Vt ka punktis 2 toodud selgitusi.</p> <p>Arendaja poolt koondatud kauguspiirid mererannast sisaldavad nii majanduslikku, kui ka planeerimise ratsionaalsust, et vältida asjatut distantsi „puhastatud heitveetrassi“ rajamist uutele maaüksustele. Planeeringus on täna pool distantsi kombineeritud koos juba eksisteeriva Järve Biopuhastus heitveetrassi asukohaga. Hindasime eelnevalt, et kui tehase asukoht oleks mererannast kaugemal, kui 10 km, siis realselt uue trassi rajamise võimalus muutud väga küsitavaks tulenevalt teekonnale jäävatest eramaadest ja mistahes muudest maakasutus või ületatavate taristute läbimisest.</p> <p>Viimasest lausest saime aru, et palgiplatsiasukoht vajab selgitust. Puidu logistikas on planeeritud 3 etappi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eestist varumisel esmane ladustamine paberipuidu puhul müüja poolt metsatee ääres ja puiduhakke puhul saetööstuse laos.

			<ul style="list-style-type: none"> - Raudtee transpordi ja importpuidu puhul varumine vaheterminalidesse. - Lõppladustus tehase territooriumil. <p>Arvestades logistikakulu ja ümberlaadimistest põhjustatud lisaks tulenevat süsiniku jalajälge ei ole ratsionaalne palgiplats eraldi planeerimine tehase territooriumst. On tähtis silmas pidada, et Eestis lubatud koormapiirid on skandinaavia koormapiiridest madalamad. Eelneva tõttu lisa ümberladustamisest tulenev kulu ei ole otstarbekas.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>3. KSH aruande I etapist ei selgu, milles seisneb vastuolu Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu teemaplaneeringu ja Uus-Kiviõli kaevanduse detailplaneeringuga, mille tõttu langes valikust välja raudteest lõuna pool asuv ala.</p>	<p>Vastuolu Uus-Kiviõli kaevanduse teemaplaneeringuga (TP) ja Uus-Kiviõli kaevanduse detailplaneeringuga (DP) puudub. Kuid kehtestatud planeeringutest tulenevalt ei olnud võimalik raudteest lõunas asuvat asukohaalternatiivide ala valikusse võtta.</p> <p>Selgitame, et kehtestatud Uus-Kiviõli TP-ga (aprill 2020) on raudteest lõunas planeeritud aherainepuistangute perspektiivne laiendusala, mis osaliselt kattub asukoha eelvaliku käigus leitud BTT asukohaalternatiivide alaga. Sellest tulenevalt ei saa aherainepuistangute perspektiivse laiendusala kasutusele võtta muul otstarbel.</p> <p>Koostamisel olevas Lüganuse valla üldplaneeringus (suunatud avalikule väljapanekule vastavalt PlanS § 87), on Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu TP-ga arvestatud. TP-ga kavandatud taristuobjektid on üldplaneeringusse sisse viidud, TP on üldplaneeringu lisa.</p>

			<p>TP koostati põhieesmärgiga planeerida Lügänuſe valla piires Uus-Kiviõli kaevanduse maapealne taristu, mida ei ole planeeritud kehtiva DP-ga „Maidla valla kehtivat üldplaneeringut muutva Uus-Kiviõli kaevanduse kaevise lintkonveieri ja teenindustee, kaevise veokonveieri ja abikallakšahti ja väljapumbatava vee settebasseini maa-ala detailplaneering”. Kuna TP on DP-t täiendav ja planeeringud on seega omavahel seotud, on aruande ptk 2.2 joonisel 2.3 kajastatud ka DP lahendus.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.2 on täiendatud, et selguks paremini raudteest lõunas asuva asukohaalternatiivide ala seos Uus-Kiviõli kaevanduse teemaplaneeringu ja detailplaneeringuga ja mis aitab selgitada raudteest lõuna pool asuva ala valikust välja jätmist.</i></p>
		<p>4. Selgusetuks jääb, kuidas ja millistest kaalutlustest lähtudes jõuti BTT võimalike asukoha alternatiivideni PÕHJA ja LÕUNA (joonis 2.4). Seejuures ei selgu, kuidas jõuti parima alternatiivini Põhja, mis on suures osas sama asukoht, mis on toodud eriplaneeringu algatamise taotluse lisas ehk arendaja poolt soovitud asukoht.</p>	<p>Ülevaade EP ala täpsustamisest on esitatud LS ja VTK ptk 2.4. Muuhulgas on välja toodud tingimused, mis tagavad BTT rajamise ja toimimise võimalikkuse ja viidatud, et nendega tuleb arvestada asukoha valikul, vastasel juhul ei ole planeering elluviidav. Nende tingimuste alusel täpsustatud EP ala hõlmab 159,5 km² suuruse osa Lügänuſe valla territooriumist.</p> <p>Sellele alale tehti põhjalik ülevaade ja ruumianalüüs, mis on detailselt esitatud vastavalt LS ja VTK ptk 3.1 ja 3.2. Ruumianalüüsi tulemusena selgusid piiranguteta alad, mida analüüsiti põhjalikumalt sobivuse osas (LS ja VTK joonis 3.16). Edasise analüüsi käigus välistati väiksemad kui 160 ha suurused alad; kitsad ja ebakorrapärase kujuga alad, mis ei võimalda territooriumi otstarbekat kasutust; alad, mis jäävad Soome lahest kaugemale kui 10 km.</p>

			<p>Seeläbi selgusid BTT võimalike asukohaalternatiivide alad – LS ja VTK joonis 3.17.</p> <p>KSH aruande ptk 2.1 on esitatud eeltoodu kokkuvõtte koos viidetega LS ja VTK peatükkidele.</p> <p>KSH aruande ptk 2.2 on ülevaade võimalike asukohaalternatiivide leidmine asukohaalternatiivide otsingualalt. Seal on ka selgitatud:</p> <p>BTT 160 ha ala paigutamise võimalusi hinnates lähtuti olemasolevate ja planeeritavate taristuobjektide (teed, raudteed, kõrgepingeliinid, gaasitrass) asukohtadest, maaparandussüsteemide peakraavide ja teadaolevate loodusväärtust (rohevõrgustik, vääriselupaigad) olemasolust, samuti võeti arvesse asustuse paiknemist.. Kujunes kaks suhteliselt lähestikku paiknevat ala. Põhjala piire korrigeeriti ka loodusväärtuste inventuuri tulemusi arvestades.</p> <p>BTT-le sobivaima Põhja alani jõuti KSH tulemusena, mille üheks osaks on võimalike asukohtade võrdlus. BTT võimalike asukohtade asukohavaliku ja rajamisega seotud mõjusid on hinnatud ja esitatud aruande ptk 3.2 ning võimalike asukohtade võrdlus on esitatud aruande ptk 4.1.1 tabelites.</p> <p>Lisaks märgime, et Põhja ja Lõuna alaga piirneval maa-alal on palju kitsendavaid objekte – gaasitrassid, elektriliinid, vääriselupaigad. Lisaks objektidele tuleb arvestada ka nende kaitsevöönditega.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.2 on täiendatud. Lisatud on joonis, kus esitatud kitsendavad tegurid – gaasitrassid ja elektriliinid kaitsevöönditega, vääriselupaigad jne, et anda selgem</i></p>
--	--	--	---

		<p>5. Parimaks osutunud alternatiiv on maatulundusmaa sihtotstarbega ja kavandatu elluviimisega kaasneb u 160 ha metsamaa raadamine. Palume selgitada ja põhjendada, kuidas arvestatakse raadamisega kaasnevaid maakasutuse muutuseid ja selle kompenseerimist, sh arvestades Eesti riiklikuid kohustusi LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry) sektoris.</p>	<p><i>ülevaade võimalike asukohtade kujunemisest kitsendustest vabal maa-alal.</i></p> <p>KAUR ja EMÜ koostatud 2021 uuringus „Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori sidumisvõimekuse analüüs kuni aastani 2050“ on täiendavate positiivset meetmete all analüüsitud stsenaariumi „täiendav tselluloosi tootmine 2 miljonist m³ puidust (puit pärineb paberipuidu ja puiduhakke ekspordist)“. Antud stsenaarium on suurima kiireloomulise positiivse mõjuga. Tuginedes väljatoodud analüüsi andmetele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BTT mõju süsiniku netosidumisele LULUCF arvestuses puittoodetesse (puidu kasutusmahul 2,3 mln tm/a) 230 kuni 450 tuhat tonni CO₂ ekvivalenti (lähtuvalt erinevate toodete elueast 2-10 a.) - BTT asendusefekti mõju energeetikasektoris (730 GWh roheelekter asendab põlevkivi elektri heidet) 650 tuhat tonni CO₂ ekvivalenti <p>Väljatoodud suuremahulised mõjud kompenseerivad pea tuhandekordselt samaväärse metsamaa CO₂ sidumist.</p> <p>Järgnevalt võrdluseks 160 hektari metsamaa CO₂ sidumine LULUCF arvutuses. Viidatud uuringu LULUCFi arvestuses oli aastal 2019 Eestis metsamaa kogu süsiniku sidumine 1,79 mln t CO₂ ekv ja et Eesti metsamaa pind on 2,32 mln ha, siis keskmiselt sidus selle hinnangu kohaselt 1 hektar Eesti metsamaa 0,77 tonni CO₂ ekvivalent aastas. S.t. 160 hektari metsamaa keskmine sidumine on 123 tonni CO₂ ekvivalenti aastas. See moodustab 7,26 x 10⁻⁵ % kogusidumisest. Märgime ära, et LULUCF arvestab süsinikuvaru perioodide võrdluse muutu, mis on madalam</p>
--	--	--	---

			<p>juurdekasvupõhisest arvutusest (selgituseks https://maaleht.delfi.ee/artikkel/120103614/teadlased-meie-metsad-on-kovad-tegijad-olenemata-sellest-mida-naitab-euroburokraatia). Saadavate kaardiserveri piltide järgi on Põhja ala valdavalt tühermaa või uuendusraie järgne ala, kus väärtuslikku metsa peal väga puudulikult. See tähendab, et tegelik juurdekasv sellel alal on tunduvalt madalam Eesti keskmisest.</p> <p><i>LULUCF hinnang on lisatud eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 1 alajoatisse "BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused".</i></p>
		<p>6. BTT aastane toorme vajadus on 2,0-2,3 miljonit m³ männi-, kuuse-, kasepaberipuitu ja puiduhaket, sh eksporditi Eestist 2021. a paberipuitu ja haket 2,6 miljonit m³ perioodil, kui raiemaht oli u 10,5 miljonit m³ (KSH lk 9). Arvestades Eesti riiklikke kohustusi on tõenäoline, et aastane raiemaht pikemas perspektiivis väheneb. Palume analüüsida ja välja tuua, kas ja kui palju on arvestatud BTT-le vajaliku toorme kättesaadavusega.</p>	<p>Arendaja on omalt poolt selgitanud järgmist: Eesti 2017-2021 keskmine raiemaht oli 11,6 miljonit m³ ja 2021 oli 10,5 miljonit m³. Nagu ära märgitud oli nendel perioodidel Eesti paberipuidu ja hakke eksport piisavalt suur ja nendel mahtudel BTT projekt elujõuline. 2022 aastal kasvas paberipuidu ja hakke eksport 3,2 miljoni m³-le.</p> <p>Oleme teostanud projektile äriotsuse tegemiseks vajaliku toorme saadavuse uuringu, millest on avaldanud järeldusi, kuid mitte uuringut tulenevalt teiste ettevõtete ärihuvidest. Konkurentsist lähtuvalt oleme arvestanud lisaks Eestile imporditava toorme mahuga Lätist ja Leedust kuni 30% ulatuses koguvajadusest. Arvestades maksimaalset impordi osakaalu oleks Eestist varutav maht 50% 2022 Eestist eksporditud paberipuidu ja hakke mahust. Saime tagasiside KeM-st, et raieküpseid metsi on piisavalt järgnevakts 30-ks aastaks, kui jätkata raiemahtudega tasemel 11,5 miljonit m³ (majandusmetsade aastane juurdekasv üle 13 miljoni m³). EMPL on pöördunud</p>

			<p>valitsuse poole, et saada tagasiside LULUCF eesmärkide mõjust metsamajandusmahtudele, millele tänaseni konkreetset vastust ei ole antud. Eelnevast lähtudes eeldab EMPL ja arendja, et nii Eesti valitsus, kui ka Rahandusministeerium võtavad arvesse metsamajanduse mõju töökohtadele, lisandväärtusele, maksutulule ja ühiskonna survet rohetoote järgi (asendamaks fossiilseid) ja ei poolda Eesti raiemahtude vähendamist alla 10 miljoni m³ aastas. Punktis 2 anti ülevaade puidulogistika alustest. Selle väljatöötamisel, sh laoplatside mahu vajaduse hindamisel arvestati võimalusega, et teatud perioodil ei tarvitse toore olla ajutiselt kättesaadav. Kohaliku puidu väiksem kättesaadavus kompenseeritakse imporditud puiduga.</p>
		<p>7. Lüganuse vallavolikogu otsuse „Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande vastuvõtmine“ eelnõus esineb ebatäpsus – toodud on, et Põhja alale lähim eluhoone paikneb u 1020 m kaugusel ja järgmises lõigus kirjas, et lähim elamu asub u 2000 m kaugusel. Palume eeltoodud vastuolud omavahel kooskõlla viia.</p>	<p>Aitäh tähelepanu juhtimast. <i>Lüganuse vallavolikogu otsuse „Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande vastuvõtmine“ eelnõu on korrigeeritud.</i></p> <p>Selgituseks, et tundlike alade kaugused aruandes on esitatud sõltuvalt mõjust erinevalt – õhusaaste puhul ala keskpunktist, müra puhul ala piirist, ala asukohaga seotud kriteeriumite puhul ala piirist. Eeltoodust tulenevalt vajab eelnõu täpsustamist.</p>
5	<p>Kohtla-Järve linn Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri</p>	<p>Ptk „Üldine liikluslahendus“ alapunktis 4.2.3.1. „Juurdepäas“ tooduga ei saa nõustuda, kuna Kohtla-Järve linna territooriumi juurdepääsude tähistamise osas ei ole kajastatud õigeid andmeid ning ei ole arvestatud ettepanekuga juurdepääsuteede /suundade hindamisel Sutermu tee läbivaatamisel.</p>	<p>Aitäh tähelepanu juhtimast.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i></p> <p>Ptk 4.2.3.1. on täpsustatud teede ja tänavate paiknemist omavalitsuste territooriumite lõikes.</p>

	12.01.2023 nr 6-1/204	<p>Üldiselt tehtud võrdlusest ja hinnangust ei selgu otsene valik juurdepääsuteede osas. Kirjeldatud analüüsist tuleneb järeldus, et juurdepääsud jäävad Kohtla-Järve linna teedele, kus tekib täiendav vajadus rekonstrueerida Kivi tee ning valmistada rasketranspordi koormuste kasvamiseks Kohtla-Järve linnas avalikult kasutatavatel teedel Järveküla tee, Uus-Tehase ja Kalevi tänav, mille kohta info aruandes täielikult puudub. Samuti puudub hinnang ja põhjendus Suterma tee suuna analüüsist kõrvaldamise kohta ja pikema teesuuna valikuks läbi Kohtla-Järve linna tänavate Uus-Tehase ja Kalevi.</p>	<p>Korrigeeritud on joonist 4.5 transpordisuundade osas vastavalt 21.02.2023 koosolekul kokkulepitule. Lisatud on Suterma tee alternatiivina kaalumise käsitlus ja sellest loobumise põhjendused ptk 2.3.</p>
		<p>Kohtla-Järve LV seisukohad kujunevad järgmiselt: Aruande seletuskiri (edaspidi SK) p 2.3. „ BTT jaoks vajalike trassikoridore,, on toodud „Olemasoleva kohaliku Kivi tee rekonstrueerimine ja pikendamine BTT-ni loob ühenduse Kohtla-Järve - Kukruse - Tammiku teega nr 93 ning Kohtla-Järve linnaga.“ Siit tuleneb küsimus, kuidas on ette nähtud ühenduse loomine Kohtla-Järve - Kukruse - Tammiku teega nr 93, kuna antud riigiteele jõudmiseks on vaja sõita läbi Kohtla-Järve linna ja mööda 1 Tallinn-Narva tee (32002:002:0187) läbi Toila valla territooriumi kuni Kohtla-Järve linna Kukruse linnaosani, mis asub Järve linnaosast ca 4 km kaugusel? Seega joonisel nr 4.5. näidatud Kivi teele järgnev tee nimetusega Kohtla-Järve - Kukruse – Tammiku ei vasta tõele, kuna tegelikult on see Kohtla-Järve linna territooriumil asuv Uus-Tehase tänav.</p>	<p>Aitäh tähelepanu juhtimast. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on korrigeeritud</i>, et Kohtla-Järve linna osas on tegemist Uus-Tehase ja Kalevi tänavaga. Korrigeeritud on tekstiosa ja joonist 4.5.</p>

	<p>Joonisel 4.5.“ Juurdepääsud ja transpordisuunad“ on kajastatud, kus BTT võimalikule asukohale peamiseks juurdepäästeeks põhjasuunal on planeeritud mööda Aa-Kohtla tee, mille kaudu on ühendus Tallinn-Narva maanteega ja teine ida suund on teil näidatud Kivi tee, mille tagamiseks tsiteerin „...tuleb luua ühendus kohaliku Kivi teega...”. Mõlema juurdepääsutee kohta on toodud tsiteerin „...Ükski olemasolevatest teedest oma tehniliste parameetrite poolest ei suuda teenindada planeeritavat BTT-d juurdepääsul rasketranspordiga“.</p> <p>Märgime, et BTT valitud asukohas on Tallinn-Narva mnt-lt juurdepääsutee pikkus ca 2,5 km, millest suurem osa on RMK Kohtla metskond 2 kinnistul metsatee ning Tallinn-Narva mnt-le suunduv ca 1 km osa on Aa-Kohtla tee (katastritunnus 44201:001:0066, 100 % transpordimaa, munitsipaalomandis). Selle juurdepääsutee, mis asub kahel eraomandis oleval kinnistul, teekoridori laius on ca 19 meetrit ja Tallinn-Narva maanteele väljasõidu kohas tee piirneb hoonestatud elamumaa kinnistuga Moonika (katastritunnus 44201:001:0575, 100 % sihtotstarbeta maa). Seega antud asukohas, arvestades Transpordiameti nõuetega, ristmiku moodustamiseks ja elluviimiseks on vajalik eraomandis olevatelt kinnistutelt maa võõrandamiseks kokkuleppe saavutamine. Nimetatud alternatiiv näeb ette rasketranspordi jaoks Kohtla metskond 2 kinnistul metsatee ja Aa-Kohtla tee rasketransporditee projekteerimist ja</p>	<p>Oleme teadlikud tee seisukorrast ning kuulumisest osalt munitsipaalomandisse ja osalt RMK omandisse. Ristmiku plaanilahenduse koostamisel on toimunud sisuline koostöö Transpordiametiga (TRA), arvestatud TRA nõuetega ning TRA on ristmiku plaanilahenduse heaks kiitnud ja eriplaneeringu kooskõlastanud. Lisame veel, et majapidamiste juures on ristmik nihutatud Tallinna suunas, vastavad selgitused ptk 4.2.3.1 juba sisalduvad. Ristmiku plaanilahendus on esitatud aruande lisana, vt Lisa2.</p>
--	--	---

		<p>välja ehitamist (k.a koormustele vastav muldkeha, kaitsehaljastus ja tee laius) ca 2,5 km pikkuselt, Tallinn-Narva mnt-l ristmiku planeerimist, maa võõrandamiseks kokkulepete saavutamist.</p>	
		<p>Edasi peatükis on selgitused teise alternatiivi osas väljapääsuga Tallinn-Narva maanteele Uus-Tehase ja Kalevi tänava kaudu...</p> <p>Kirjeldatust tuleneb, et Kivi tee on Lüganuse valla kohalik tee, kuid see on Kohtla-Järve kohalik tee. Kivi tee ette nähtud rekonstrueerimine ja pikendamine - see sõnastus on ekslik, kuna ei anna ülevaadet, mis osas Kivi tee vajab pikendamist.</p> <p>jooniselt nr 4.5. „Juurdepääsuteed ja transpordisuunad“, kus on näidatud suunad, kuid puuduvad andmed juurdepääsuteede territoriaalsest asukohast ning nende nimetustest. Samuti on hõlmatud alal valesti kajastatud Kohtla-Järve linnas Uus-Tehase tänav, mis ei ole riigimaantee, ja puudub Sutermu tee vaatamata sellele, et sellest on Kohtla-Järve linna poolt tehtud ettepanek ja see on selgelt nähtav ka kaardil. Võrdluseks on see oluline asjaolu ja oli ka ettepanekuna esitatud Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt 22.03.2022.a naaberomavalitsustega toimunud arutelul ning protokollitud, et Kohtla-Järve linn jääb ettepaneku juurde võtta Sutermu tee alternatiivina kaalutlusele. Seega arvame, et joonisel toodud informatsioon on puudulik. SK-s toodud fraasis „Kivi tee loob võimaluse juurdepääsuks rasketranspordi ja sõiduautodega ning võimaldab kohalikule teenindavale liiklusele juurdepääsu BTT-le Tallinn – Narva mnt ringisõitmist kasutamata“ ei ole selge</p>	<p>Aitäh tähelepanu juhtimast. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i></p> <p>Ptk 4.2.3.1. on täpsustatud teede ja tänavate paiknemist omavalitsuste territooriumite lõikes. Korrigeeritud on joonist 4.5 transpordisuundade osas vastavalt 21.02.2023 koosolekul kokkulepitule ning kajastatud joonisel omavalitsuste piirid, Sutermu tee asukoht ja tänavate nimetused.</p> <p>Sutermu teed on võimaliku alternatiivina kaalutud, ptk 2.3 on lisatud vastav teemakäsitlus ja põhjendused, miks Sutermu tee ei ole sobiv.</p>

		<p>sõnastuse sisu, sest läbi Uus-Tehase ja Kalevi tänava on joonisel näidatud Tallinn-Narva mnt kasutamine, kasutades Kivi tee pikendust.</p>	
		<p>SK-s tooduga „Mõlemalt suunalt on tagatud juurdepääs ka kergliiklejate“ ei saa nõustuda, kuna Kohtla-Järve linna Kivi teel puudub kergliiklejatel võimalus ohutuks liiklemiseks.</p>	<p>Aitäh tähelepanu juhtimast. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on korrigeeritud.</i> Ptk 4.2.3.1. on täpsustatud, et teede rekonstrueerimisel ja rajamisel tuleb tagada ohutum ja mugavam liikumisvõimalus ka kergliiklejale.</p>
		<p>Kohtla-Järve linna poolt tehtud ettepanekul kasutada juurdepääsuteeks Sutermu tee põhjenduseks on olnud järgmised argumendid (vt sisestunud kirjast pikemalt). Kohtla-Järve linnas on kehtiv Järve linnaosa üldplaneering (kehtestatud Kohtla-Järve Linnavolikogu 20. veebruari 2008.a otsusega nr 265), kus on kavandatud tööstusalalt planeeritav ümbersõiduteesuunaga Sutermu teele mitte Kalevi tänavale. Sellest Järve linnaosa üldplaneeringu SK-s ptk 3.3 on toodud „Transpordiskeemis on kavandatud ainult üks oluline muudatus, mis avab tootmisaladele ühenduse Tallinn Narva maanteega, vähendades Kalevi tänava liikluskoormust.“ Antud üldplaneeringu ptk 4.11. on ettepanek liiklusmaa korraldamisel „Järveküla tee pikendamine lääne suunas kuni Tallinn-Narva maanteeni“</p>	<p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> Ptk 2.3. on lisatud Sutermu tee alternatiivina kaalumise ja välja jätmise põhjendused BTT-ga seotud liikluskoormuse lahendamisel. Vt ka järgmises punktis toodud selgitused, kuidas kujunevad tehasega seotud transpordivood. See ei välista Kohtla-Järve linnal oma haldusterritooriumi tööstusala liiklusskeemi lahendamist vastavalt linna üldplaneeringule.</p>
		<p>Seega Kohtla-Järve linnale ei ole selge alternatiivi valik Kivi tee, Uus-Tehase ja Kalevi tn kaudu Tallinn-Narva maanteele juurdepääsuks, mis on ca 3 km pikem kui läbi Sutermu tee alternatiivne variant. Milleks on valitud kaugeim lõik, mis kulgeb</p>	<p>Selgitame, et peamine ühendus Tallinn-Narva maanteega on planeeritud Aa-Kohtla tee kaudu, mida rekonstrueeritakse. Selle käigus ehitatakse välja ka kanaliseeritud ristmik ristumisel Tallinn-Narva maanteega. Kivi tee pikendamine ja välja ehitamine</p>

		<p>läbi Kohtla-Järve linna, teeb ohtlikumaks linnaliikluse, Kalevi tänaval on see kaugsõidubusside- ja isikliku transpordi liiklus. Võttes arvesse 22.03.2022.a protokollis toodud L.Raid sõnu, et kasutatakse ca 1 km pikkune Uus-Tehase tn lõik ja mitte Kalevi tn, jääb arusaamatuks kooskõlastusele esitatud aruandes joonis 4.5. kus on liiklus just läbi Uus-Tehase ja Kalevi tn näidatud. Samuti on protokollis toodud hilisema Sutermu tee kohapealsest vaatlusest info sellest, et see ei ole hetkel kasutusel, on planeerimise mõttes elluviimise osa lahendus. Võrdluseks arvestatakse olemasolevaid ja rajamiseks vajalikke teekoridore, kus on optimaalsemad liikluse võimalused. Siin võiks tuua võrdluseks SK-s tehtud ettepanek Lüganuse valla territooriumil Kivi tee pikenduse planeerimise, mis nõuab raudtee ületamist ning Kohtla-Aa tee väljasõidul Tallinn-Narva maanteele ristmiku planeerimist, sest need ka hetkel puuduvad.</p>	<p>Lüganuse valla Aa küla territooriumil tagab ühendus Järve linnaosaga võimaldamaks töötajate ja allhankijate liikumist ning võimaluse kasutada alternatiivse teeühendusena Uus-Tehase ja Kalevi tänavaid Narva suunal liikuvale transpordil. Viimane on pigem alternatiivne võimalus Aa-Kohtla teele (kuna vahemaa pikem ja liikluskorralduslikult teekond keerukam). Otseühendust ja kasutamise mugavust arvestades on eeldada, et ka Narva suunal liikuja eelistab Aa-Kohtla tee kasutamist Kivi tee ning Uus-Tehase ja Kalevi tänava asemel. Kivi teed ei planeerita kasutada veoautode pääsuks Järveküla tee kaudu lõuna suunal. Kivi teed kasutatakse alternatiivina, tupik teena. Analüüsiti ka alternatiivi Uus-Tehase ja Kalevi tänava asemel transport suunata Sutermu teele ja kasutada seda teed peahendusena Tallinn-Narva maanteega. Sel juhul tuleks lisaks Aa-Kohtla tee ja Kivi tänava rekonstrueerimisele ja puuduva teelõigu rajamisele Aa külas (Kivi tee pikendus), rekonstrueerida ka Sutermu tee. See ei ole majanduslikult põhjendatud ega juurdepääsu osas Tallinn-Narva maanteele lihtsasti lahendatav. Sutermu tee kasutamise kaalutlus ning Aa-Kohtla tee ja Sutermu tee võrdlus on sisse viidud aruande punkti 2.3.</p> <p>Tallinn-Narva maanteele juurdepääsu lahendamise küsimusi on korduvalt arutatud koostöös TRA-ga. Töökoosolekul TRA-ga oli ameti esindaja seisukoht, et kavandatud juurdepääs Tallinn-Narva maanteele mööda Aa-Kohtla teed on loogiline. Liiklussõlmede asukohad Haljala-Kukruse riigi eriplaneeringuga (REP) tulevad tõenäoliselt põhimaantee ristumisel</p>
--	--	--	--

			<p>riigiteega nr 34 ja ristumisel riigiteede nr 93. Kaugust arvestades võib keskele ka üks sõlm tulla ja Aa küla on kaugusi arvestades üks võimalikke alternatiive. Suteru tee korral oleks ristmik Kohtla-Järve sõlmele liiga lähedal.</p> <p>Kas põhimaantee REP-ga planeeritakse olemasoleva maantee koridori või uues asukohas ja kuidas lahendatakse juurdepääsud (eritasandilised ristmikud) jt teemad, ei ole hetkel teada. BTT EP-ga saame lahendada juurdepääsuküsimuse koostöös TRA-ga, arvestades olemasolevat olukorda ja EP vajadusi.</p>
		<p>Kohtla-Järve linna seisukohalt tabelis 4.1. „Asukohaalternatiivide võrdlus“ eelistatum BTT Põhjas asukohaga õhusaaste mõju kohta toodud ...„Lähim elamumaa sihtotstarbega kinnistu paikneb 3 km kaugusel ala keskpunktist. Eeldatavas mõjualas Kohtla-Järve linna Järve linnaosa elamud toob täiendava mõju 3 km kaugusel asuvatele Järve linnaosa elamumaadele.“ Selle mõju all olevate elamumaade piirkond peab olema täpsemalt tähistatud aruande kaardil ja SK-s. Kas need on Põhja asumi või Metsa, Tehnika tänavate elamud?</p>	<p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> Ptk 3.2.3 on lisatud joonis, mis kajastab eluhoonete kaugust Põhja ja Lõuna alast. Selle alusel on täpsustatud ka teistes aruande peatükkides antud hinnanguid. Mh on välja toodud, et eelkõige on mõjualas Kohtla-Nõmme alevi elamud ja seda BTT Lõuna alternatiivi korral. Kohtla-Järve elamud jäävad 2 km tsoonist välja.</p>
		<p>Lähtudes ülaltoodust Lüganuse valda BTT eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) esimese etapi aruande osas jääb Kohtla-Järve Linnavalitsus arvamusele, et see vajab täiendamist ja juurdepääsude võrdlemisel võtta arvesse 22.03.2022 protokollitud Kohtla-Järve linna ettepanek Suteru tee välja/juurdepääsuteeks määramiseks võrdlusanalüüsi sisse.</p>	<p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud</i> eeltoodud selgituste ja Kohtla-Järve linna põhjendatud seisukohti arvestades.</p> <p>BTT mõju Kohtla-Järve linna erinevatele piirkondadele modelleeritakse täpsemalt II etapi ehk detailse lahenduse aruandes, kui on teda tehase erinevate sõlmede eeldatav paiknemine valitud asukohas. Praegu teadaoleva põhjal, sh arvestades tehase tehnoloogilise projekteerimise lähteülesannet,</p>

		Samuti täpsustada, millise piirkonna elamud jäävad kavandatava BTT tehase õhusaaste mõju alla.	võib prognoosida, et kõikides Kohtla-Järve linnaosades on BTT mõju väheoluline - 1. aprillil 2023 jõustunud atmosfääriõhu kaitse seaduse muudatus täpsustab §-s 19 ¹ , et käitise tegevus põhjustab väheolulist mõju juhul, kui selle kõikidest heiteallikatest väljutatavate kõikide saasteainete sisaldus jääb igas punktis väljaspool tootmis-territooriumi alla 50 protsendi saasteainele kehtestatud õhukvaliteedi piir- või sihtväärtusest. <i>Selles osas puudub eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamise vajadus.</i>
6	Muinsuskaitseamet Kooskõlastaja Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 15.01.2023 nr 1.1-7/87-5	Muinsuskaitseamet kooskõlastab oma pädevusvaldkonnast lähtudes Lüganuse valda kavandatava Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande.	-
7	Terviseamet Kooskõlastaja Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 16.01.2023 nr 9.3-4/22/10007-2	Amet on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab Lüganuse valda kavandatava Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande, kuid märgib järgmist: - BTT eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõus esineb ebatäpsus, lk 5 on toodud, et Põhja ala osas „ <i>Lähim eluhoone asub alast ca 1020 m kaugusel</i> “, aga järgmises lõigus on kirjas, et „ <i>lähim elamu Põhja alast ca 2000 m</i> “. KSH aruandes lk 22 on märgitud, et „ <i>Tuginedes teadmisele, et BTT Põhja asub lähimatest elamutest minimaalselt 2000</i>	Aitäh tähelepanu juhtimast. <i>Lüganuse vallavolikogu otsuse „Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande vastuvõtmine“ eelnõu on korrigeeritud.</i> Selgituseks, et tundlike alade kaugused aruandes on esitatud sõltuvalt mõjust erinevalt – õhusaaste puhul ala keskpunktist, müra puhul ala piirist, ala asukohaga seotud kriteeriumite puhul ala piirist. Eeltoodust tulenevalt vajab eelnõu täpsustamist.

		<p><i>m kaugusel“</i>, aga samas lk 45 Põhja ala osas „<i>Lähim eluhoone asub alast ca 1020 m kaugusel“</i>.</p>	
		<p>- nii ehitusperioodil kui ka BTT kasutamisel ei tohi kavandatava tegevuse ala lähedal asuvates elamutes vibratsioon (nt veoautode liiklemisest) ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtusi.</p>	<p>Võeti teadmiseks. Kehtivate õigusaktidega tuleb arvestada nii EP detailse lahenduse väljatöötamisel kui BTT kasutamisel.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
8	<p>Päästeamet Kooskõlastaja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 17.01.2023 nr 7.2-3.3/8153-2</p>	<p>Päästeametil ei ole nimetatud asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande kohta vastuväiteid ning ettepanekuid.</p>	-
9	<p>Transpordiamet Kooskõlastaja</p> <p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 17.01.2023 nr 7.2-1/22/876-7</p>	<p>Võttes aluseks Planeerimisseaduse § 99 lg 1 ja § 105 lg 1 ning Transpordiameti põhimääruse, kooskõlastame Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande.</p>	-
10	<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Kooskõlastaja</p>	<p>TTJA kooskõlastab Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande järgmiste märkustega:</p>	<p>Arvestatakse detailse planeerimise ja projekteerimise etapis. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>

	<p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 19.01.2023 nr 16-6/22-05167-004</p>	<p>Juhul kui projekt ulatub ka raudtee kaitsevööndisse, tuleb vastavalt EhS §73-le raudtee kaitsevööndis ehitamiseks taotleda luba nii raudteevaldajalt kui ka TTJA. Loa taotlemiseks TTJA-lt palume vähemalt 30 päeva enne tööde algust saata aadressile info@ttja.ee raudteevaldaja kirjalik nõusolek, projekti seletuskiri ning asendiplaan.</p>	
		<p>Raudtee kaitsevööndis tehtavate tööde käigus ei tohi rikkuda majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määramises nr 71 „Raudtee tehnokasutuseeskiri“ viidatud raudtee ehitusgabariidi nõudeid. Ehitusgabariit on rööbastee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa (erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga). Raudtee kaitsevööndis ehitise ehitamisel tuleb arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooniga. Raudtee kaitsevööndis on keelatud ohustada liiklust ja takistada nähtavust raudteel.</p>	<p>Arvestatakse detailse planeerimise ja projekteerimise etapis.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Raudteerajatiste ehitus- ja kasutusload väljastab TTJA.</p>	<p>Võeti teadmiseks.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
<p>11</p>	<p>Viru-Nigula vald Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 19.01.2023, Vallavalitsuse korraldus nr 19</p>	<p>Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) asukoha eelvaliku ja I etapi KSH aruandepunktis 3.3 on välja toodud, et välisõhu saasteainete, sh lõhnainete ligikaudne mõjuala on 4-5kilomeetrit.6. mail 2022 toimunud Viru Keemia Grupp AS biotoodete kompleksi Lüganuse vallaeriplaneeringu</p>	<p>Praegu puuduvad õigusaktides juhised, kuidas määrata välisõhu heiteallika mõjuala. Kui lähtuda keskkonnalubade infosüsteemi KOTKAS juures olevast hajumisarvutuste platvormil toodust, siis tuleb hajumisarvutuste läbiviimisel arvestuslikuks mõjualaks võtta 50-kordne kõrgeima heiteallika kõrgus, st siit tuleneb 80...100 m kõrguse korstna korral 4-5 km mõjuala. Tegelikult võivad kõrged heiteallikad mõjutada</p>

		<p>lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapanekutulemuste avaliku arutelu protokollis punktis 4 on märgitud, et õhusaaste mõju võib ulatuda 15km kaugusele.</p> <p>Teeme ettepaneku Lüganuse valla eriplaneeringus konkreetsemalt välja tuua võimaliku lõhnaäiringu mõjuala, sest see puudutab otseselt ka Viru-Nigula valla elanikke ning ettevõtteid.</p> <p>Palume planeeritava tootmisterritooriumi asukoha valikul arvestada kavandatavates tegevustes uue ettevõttega kaasneva lõhnaäiringu mõjuala ümbruskonnale, sh Viru-Nigula valla elanikele ning ettevõtetele.</p>	<p>saasteainete kontsentratsiooni kaugemal, nt 15 km kaugusel, kuid see tähendab saastetaseme teatud muutust, kuid mitte avaldatava mõju olulisuse muutust. KSH aruande ptk 3.3 on lühidalt välja toodud, et keskkonnakvaliteedi piirväärtusi ületava mõju avaldamine ei ole lubatav ja lähtudes keskkonnaseadustiku üldosa seaduses § 3 lg 1 toodud keskkonnanäringu määratlustest (selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata) on mõju olulisuse määr sõltuv mõjualas asuvate objektide arvust ja nende kaugusest mõju allikast.</p> <p>Siinkohal on asjakohane täiendavalt selgitada, et õhusaasteaine piirväärtus välisõhus tähendab seda, et arvestades inimese eluiga, ei tekita piirväärtuseni saastunud välisõhus elamine ei inimese tervisele (ega keskkonnale) vastuvõetamatuid riske. Seega, kui saasteaine(te) modelleeritud või mõõdetud tase jääb allapoole kehtestatud piirväärtust ($C_i/\text{ÖPV} \leq 1,0$), ei teki sellest terviseriski või olulist keskkonnanäringut ka juhul, kui kavandatava tegevuse saastetase on võrreldes lähteolukorraga suurenenud.</p> <p>Konkreetselt mõjuala väljatootmine on raskendatud, sest praegu ei ole teada erinevate heiteallikate projekt-kõrgus. Madalatel ja kõrgetel heiteallikatel on erinevad kõrgused ja üksikult võetuna ka erinevad mõjualad. Samas tuleb hinnata olulise mõju/häiringu esinemise võimalikkust kõikide käitise allikate koosmõjus ja arvestada ka kõiki olulisi käitiseväliseid allikaid. Kogemuslikult võib öelda, et kõrged allikad muudavad väljakujunenud saastetaset vähe, suuremad muudatused suhtelistes saastetasemetes võivad</p>
--	--	--	---

			<p>toimuda madalate allikate korral, st kütise suhtelises läheduses. Seetõttu on ka võimalik häiring kütise lähialadel suurem ja sellest lähtuvalt on sõnastatud 1. etapi aruandes kriteeriumid, kuidas hinnata asukoha-alternatiive. Samas ei tähenda see seda, et 2. etapis piirduakse mõju hindamisel ainult selle piirkonnaga, hajumisarvutusi saab programmiga AEROPOL teha ka 15...20 km kauguseni allikast.</p> <p>Lõhnahäiringu puhul on sarnased kaalutlused. Tuleb märkida, et lõhnaheite puhul on tehnoloogia projekteerimisel antud lähteülesandeks tavapärastes käitamistingimustes nn lõhnavaba kütis.</p> <p>Praegu teadaoleva põhjal, sh arvestades tehase tehnoloogilise projekteerimise lähteülesannet, võib prognoosida, et Viru-Nigula valla territooriumil on BTT mõju väheoluline - 1. aprillil 2023 jõustunud atmosfääriõhu kaitse seaduse muudatus täpsustab §-s 19¹, et kütise tegevus põhjustab väheolulist mõju juhul, kui selle kõikidest heiteallikatest väljutatavate kõikide saasteainete sisaldus jääb igas punktis väljaspool tootmis-territooriumi alla 50 protsendi saasteainele kehtestatud õhukvaliteedi piir- või sihtväärtusest.</p> <p>Lähtuvalt ettepanekust arvestatakse 2. etapi mõju hindamise läbiviimisel, et õhuheite, vajadusel eraldi ka lõhnaheite modelleerimine tehakse 15-20 km kauguseni.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
12	Eesti Energia AS Arvamuse andja	Vastavalt Elering AS (edaspidi Elering) 21.03.2022 saadetud kirjale nr 11-4/2022/40-2, palume biotoodete tootmiskompleks planeerida väljaspoole	<i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i>

	<p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 19.01.2023 nr 11-4/2022/40-9</p>	<p>elektri- ja gaasipaigaldiste kaitsevööndit. Praegu ei ole joonistelt täpselt aru saada, kas planeeringualale jääb Eleringi elektri- või gaasitaristu objekte.</p> <p>Kõik ristumised Eleringi taristuga (näiteks juurdepääsuteed, heitveetrassid vms) ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73.</p>	<p><i>Lisatud on joonis, kus esitatud kitsendavad tegurid – gaasitrassid ja elektriliinid kaitsevöönditega, vääriselupaigad jne, et anda selgem ülevaade võimalike asukohtade kujunemisest kitsendustest vabal maa-alal.</i></p> <p>Arvestatakse detailsel planeerimisel ja projekteerimisel.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
13	<p>Alutaguse vald Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 19.01.2023 nr 7-6/242-2</p>	<p>Alutaguse Vallavalitsus tutvus esitatud aruandega ja juhib tähelepanu järgnevale:</p> <p>1) Peatükis 1 on välja toodud järgnev: <i>Tootmiseks vajaliku toorvee aastane vajadus on 12,5 miljonit kuupmeetrit. Toorvena kavandatakse kasutada kaevandustest väljapumbatavat vett – Ojamaa kaevandus, tulevikus avatav Uus-Kiviõli kaevandus. Täiendavalt kaalutakse ka veevõtu võimalusi suletud Aidu karjääri alalt. Välistatud ei ole ka merevee kasutus.</i></p> <p>Menetluse eelmises etapis (lähteseisukohad ja VTK) olid tootmiseks kasutatava toorvee jaoks toodud välja teistsugused alternatiivid.</p> <p>Kas kahe etapi vahel on tootmiseks kasutava toorvee alternatiivid muutunud?</p> <p>Peatükis 2.3 on välja toodud järgnev: <i>Tootmiseks vajaliku toorvena kavandatakse kasutada Ojamaa ja tulevikus ka Uus-Kiviõli kaevandusest</i></p>	<p>Ptk 1. sissejuhatavas lõigus on toodud, et võrreldes LS ja VTK ptk 2.2. toodule on täpsustatud võimalike veevõtukohtade nimekirja. See täpsustus tehti tulenevalt LS ja VTK menetluse käigus antud seisukohtadest, mis on kokkuvõtvalt esitatud LS ja VTK ptk 2.2.2 lõpus.</p> <p><i>Selguse huvides lisati KSH aruande ptk 1 kommentaar, et lähtuvalt LS ja VTK menetlusest tehti arendaja esitatud veevõtukohtade nimekirjas täpsustusi ja veevõtu lahendus esitati LS ja VTK ptk 2.2.2 põhjal.</i></p> <p>Sama selgitus, mis eelmisele punktile. Kuna mitmekordne selgitamine ei ole KSH aruandes vajalik, siis</p>

		<p>väljapumbatavat vett, mille tarbeks rajatav veevõtnurk järgib olemasoleva põlevkivikonveieri koridori kulgemist (märgitud Joonisel 2.7).</p> <p>Antud peatükis esitatud info erineb peatükis 1 olevast infost.</p>	<p>ptk 2.3 eraldi ei rõhutata, et veevõtnurk on võrreldes arendaja esitatuga muutunud.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>Selgusetuks jääb asjaolu, miks ei kajastata KSH esimese etapi aruandes biotoodete tootmiskompleksi toorvee vajadusi samamoodi nagu varasemas lähteseisukohtade ja VTK etapis. Miks ei tooda aruandes välja kõiki kaalutud alternatiive arvestades, et täpne veevõtu lahendus selgub eriplaneeringu teises etapis, pärast seda, kui on selgunud hüdrogeoloogilise uuringu detailsed lahendused.</p>	<p>BTT asukoha valiku seisukohast ei oma tähtsust, millistest veeallikastest vett võetakse. Asjaolusid on selgitatud ptk 3 sissejuhatuses (eriplaneeringu iseloomust lähtudes on käesolevas aruandes toodud mõju hindamine teostatud täpsustamises, mis on asukohavaliku etapis võimalik ja asjakohane), ptk 3.1 (Põhiosas keskendutakse BTT asukohavaliku ja rajamise mõjudele, ehitamisega ja kasutamisega kaasnevate mõjude osas antakse hinnangud lähtuvalt mõjutatavatest objektidest, mitte niivõrd mõjuteguri suuruselt.). Lähtuvalt nendest meetodilistest kaalutlustest, mida täpsustab ptk 3.2.2 toodu, järeldub et 2 lähestikku asuva asukoha-alternatiivi puhul ei ole BTT asukohavalikust tingitud erinevusi pinnaveele avaldatava mõju osas.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
14	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri</p>	<p>MKM kooskõlastab otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande ettepanekute ja märkustega arvestamisel.</p> <p>I. KSH aruandest nähtub, et BTT kavatsetakse rajada rohevõrgustikku 160 ha suurusele maa-alale, kus metsamaa muudetakse tootmiskaas, vähendades seeläbi puiduvarumise võimalusi piirkonna ettevõtetele nii antud alal, kui ka BTT</p>	<p>Nii on BTT-le sobivaima asukoha leidmisel arvestatud asjaolusid, mis ei võimalda tehase rajamist (inim- ja looduskeskkonna tegurid koos puhveralaga, mis tulenesid õigusaktidega määratud kitsendustest ja tundlike objektide/alade olemasolust). Samuti on arvestatud asjaolusid (tingimusi), mis võimaldavad BTT rajamist ja tagavad selle toimivuse (vajalik ala suurus on vähemalt 160 ha; mõistlik kaugus Soome lahest ja võimalus puhastatud heitvee trass rajada</p>

<p>20.01.2023 nr 1.10-17/2022/7847-2</p>	<p>puiduvarustamisega seotud metsaaladel. Seetõttu MKM palub selgitada KSH aruandes järgnevaid asjaolusid:</p> <p>1.1 Põhjendada BTT asukohta rohevõrgustikus ehk miks ei sobi Ida-Virumaal BTT asukohaks näiteks ükski endine kaevandus- või tööstusala. Rohevõrgustik väheneb selliste tootmiskaade arvelt, kus toimub ala täielikult looduskasutusest välja võtmine, mida tuuleparkide puhul näiteks sellises mahus ei tehtaks ja mistõttu on aruandes tuulikutega võrdlus osaliselt kohatu. Rohevõrgustikku sellise tehase rajamisega on antud metsaala looduskasutuse, metsanduse, energeetika jms otstarbel kasutuseks väljas mitmeks inimpõlveks.</p>	<p>olemasoleva trassi kõrvale/selle asemele on majanduslikult otstarbekas ja maakasutust säästev; mõistlik kaugus toorveevõtukohest ja võimalus see rajada olemasoleva tehnilise taristu kõrvale on majanduslikult otstarbekas ja maakasutust säästev, põhimaantee lähedus võimaldab rasketranspordi suunata otse põhimaanteele tundlike alasad läbimata jne). Selgitame, et asukoha otsingu alade hulgas oli ka nõ vähemväärtuslikke alasid, kuid need jäid välja kas ala väiksuse (väiksemad kui 160) või liialt ebakorrapärase kuju tõttu (vt ka LS ja KSH VTK joonis 3.16).</p> <p>Siin on ka asjakohane märkida, et nii BTT Põhja kui BTT Lõuna asuvad inimtegevusest mõjutatud alal – tegemist on majandusmetsaga. BTT Põhja asukohas on põhiosa metsast juba raiutud, BTT Lõuna on raieküps mets. Alal on maaparandussüsteemid, et reguleerida piirkonna niiskusrežiimi.</p> <p><i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.1 on täiendatud viitega, et enne eriplaneeringu algatamist otsiti ruumikasutuse analüüsi kaudu asukohaks sobivaid alasid väljapool Lüganuse valla territooriumi, kuid lähtuvalt tehase ruumivajaduse, asukoha nõuete ja olulise negatiivse mõju vältimise kriteeriumitest neid ei leitud. Ptk 2.1 ja 2.2 on lisatud põhjendusi ja analüüsitud vastavaust maakonnaplaneeringuga ning miks ehitis tugialale on rajatav rohevõrgustiku toimivust kahjustamata.</i></p>
	<p>1.2 Hinnata BTT panust valitsuskomisjoni ettevalmistatud eelnõu „Rohepöörde tegevusplaani 2023-2025“ eesmärkidesse (keskkonnamõju</p>	<p>„Rohepöörde tegevusplaani 2023-2025“ eelnõu saatis riigikantselei 2022. lõpus partneritele ja huvirühmadele tagasiside ning täiendusettepanekute saamiseks. Jaanuaris 2023 need ettepanekud saadi.</p>

		<p>vähene mine, elukeskkonna kvaliteet, ettevõtluse jätkusuutlikkus):</p>	<p>Viimane teave eelnõu kohta on, et ettepanekute analüüsi ja muudatuste sisseviimise järgselt esitatakse tegevusplaan Vabariigi Valitsusele. (https://www.riigikantselei.ee/uudised/rohepoorde-tegevusplaan-2023-2025-sai-rohkelt-tagasisidet-ja-tahelepanu-0).</p> <p>16.12.2022 koostatud eelnõus viidatakse rohepöörde horisontaalsusele ja seetõttu seotusele erinevate arengukavadega. Dokumendi eesmärk ongi pigem suunatud rohepöörde elluviimise juhtimiseks, et tagada valdkonnaüleline sünergia ja tervikvaade arengudokumentide koostamisel ja nende rakendamisel, mitte niivõrd konkreetse käitise mõju hindamiseks ja tegevuse lubamiseks.</p> <p>Kui analüüsida BTT kooskõla rohepöörde tegevuskava eelnõu 10 tegevusvaldkonnaga, siis võtmemärksõnad on taastuva ressursi kasutamine ja taastuvelektri tootmine, st õiglase üleminek fossiilsetel maavaradel põhinevalt majanduselt ja seda Ida-Virumaal, positiivne mõju kliimaeesmärkidele võimaldades suurendada süsiniku netosidumist, ringmajanduse edendamine.</p> <p>Vastavalt läbiviidud mõju hindamisele ei kaasne olulist negatiivset mõju elurikkusele ja maakasutusele. BTT rajamine on neutraalne ruumi-planeerimise ja hoonete, transpordi ja liikuvuse, kestliku toidusüsteemi, teadmistemahuka ja konkurentsivõimelise rohemajanduse ning riigivalitsemise suhtes. Kokkuvõttes on BTT kooskõlas rohepöörde tegevuskavas toodud eesmärkidega.</p>
--	--	---	--

			<p><i>Seni kuni rohepöörde tegevusplaan ei ole vastu võetud, ei ole selle sissetoomine KSH aruande strateegiliste dokumentide loetellu põhjendatud.</i></p>
	1.3 Määrata puiduvarumise areaal, arvestades mh biomassi säästuskriteeriumidega.		<p>Puiduvarumisele on antud selgitus RahMin 6-nda küsimuse all.</p> <p>BTT vastab säästuskriteeriumitele ja ka kaskaadkasutus põhimõtetele, kuna on planeeritud kasutama osa täna tekkivast ja eksporditavast Eesti paberipuidu ja hakkest. BTT tarbimismaht on tänastest ekspordimahtudest väiksem ja lisaks on planeeritud kuni 30% varuda Lätist ja Leedust, kui Eesti kohaliku toorme kättesaadavusele on piirangud. Arvestades vaid paberipuidu ja hakke kasutust on puidukasutuse areaaliks eelkõige 100-200 km tehase asukohast, kuid KSH aruandes ei ole põhjendatud selle konkreetsemalt määramine kui on tehtud KSH aruande pkt 1, sest ei ole võimalik ennustada kõiki tegureid, mis suunavad tarnijate kaalutlusi sihtkoha valimisel.</p> <p><i>Vastavalt I etapi KSH aruande sissejuhatuses toodule on selle etapi mõju hindamise tulemuseks arusaam, kas tehase rajamiseks leidub sobiv asukoht. Kuid see ei tähenda automaatselt tehase rajamise arengutsenaariumi heakskiitmist - asukoha olemasolu on üks osa selle stsenaariumi võimalikkusest. Detailse lahenduse etapis antakse detailsemad hinnangud ja saadakse vajalik teave eelistatud arengutsenaariumi väljatootmiseks. Otsus tehase rajamise kohta langetatakse eriplaneeringu kehtestamisel.</i></p>
	1.4 Tuua välja seos „Metsanduse arengukavaga 2021–2030“ ja konkreetsete raiemahtude kasutamisega valdkondade lõikes lähtudes tehase puiduvajadusest (kuni ¼ Eesti raiemahust) ja selle		<p>Puiduvarumisele on antud selgitus RahMin 6-nda küsimuse all.</p> <p>Metsanduse arengukava 2021-2030 ei ole tänaseni veel vastu võetud, kuid menetluses olnud arengukava</p>

		<p>võimalikust mõjust metsandusele, mets- ja puidutööstusele, energiasektorile.</p>	<p>sisaldas raiemahtude ettepanekut 9-11 miljonit m³ aastas. BTT on eeldanud tänaste raiemahtude jätkumist, mis on majandavate metsade juurdekasvu piires, kuid on ka arvestanud MAK 2030 raiemahtude langemisega 10 miljoni m³ kategooriasse.</p> <p>BTT toorme vajadusest ligikaudu 2,2 miljonit m³ 2/3 on paberipuit ja 1/3 on saetööstusest tekkiv hake. Seega paberipuidu osakaal on 15% Eesti raiemahtudest, kui tase langeks 10 miljonit m³ kategooriasse. Arvestades, et 2021. a oli Eesti paberipuidu ja hakke eksport 2,6 miljonit m³, ning 2022. a 3,2 miljonit m³, siis BTT toorme vajadus jääb tunduvalt allapoole Eesti ekspordimahte ka raiemahtude 10 miljonit m³ juures. Arvesse tuleb võtta impordi varumise plaan kuni 30% kogumahust, mis arvestab toorme konkurentsi.</p> <p>EMPL tellimusel EY 2022. a teostatud sotsiaalmajandusliku mõju uuringu lk 45 toob välja mõjud töökohtale, maksutulule, lisandväärtusele, kui tänane toorme eksport asenduks kohapealse puidu keemilise väärimisega</p> <p>https://empl.ee/wp-content/uploads/2023/03/EMPL_2022_Metsa-ja-puidusektori-sotsiaalmajandusliku-moju-analuus.pdf</p> <p>Ka siin on asjakohane viidata, et selle etapi mõju hindamise tulemuseks arusaam, kas tehase rajamiseks leidub sobiv asukoht, mitte otsus kas tehas saab rajada. Siiski on <i>KSH aruande ptk 1 alajaotist "BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused" täiendatud punktide 1.4-1.6 kokkuvõtva hinnanguga.</i></p>
--	--	---	---

		<p>1.5 Hinnata mõju puidutoorme konkureerivatele olemasolevatele ettevõtetele konkurentsivõimele, sh energiatootmistele nimetades seejuures aruandes vastavad (kohalikud) mõjutatud elektri- ja soojusenergia tootmisüksused ning puitkütuste tootjad.</p>	<p>BTT toormemaht on väiksem, kui Eesti paberipuidu ja hakke eksport, ning otsest mõju teistele Eesti sama sortimendi tarbijatele ei oma. Arvesse on võetud, et männi-, kuuse, kasepaberipuidu sortimendi Eestis tööstuslik väärindamine on 0,5 miljoni m³ ja ülejäänud kas eksporditakse või leiab kasutust energeetikas. Arendaja hinnangul küll kasutatakse täna Eesti energeetikas ligi 1,6 miljonit m³ paberipuitu ja haket, kuid nagu korduvalt märgitud arvestab BTT osalise ekspordi asendamisega, mitte toormega energeetikast. Eesti on hakanud menetlema säästlikkuse põhimõtetega kaasnevat EL-i kaskaadkasutuse kriteeriumit, mille järgi energeetika ei tohi kasutada toormeks sobilikku toorainet. Seetõttu avaldab mõju energeetikasektorile kaskaadkasutuse kriteerium, mitte toorme väärindamine toodeteks.</p>
		<p>1.6 Hinnata kallineva puiduvarumise tõttu mõju olemasolevate (kohalike) ettevõtete poolt toodetava soojuse tootmise hinnale.</p>	<p>Lokaalsemalt Kohtla-Järve ja Jõhvi piirkonnas varustab täna soojuse ja auruga VKG põlevkivitööstus ja BTT annab võimaluse eelneva vähenemisel või asendusvajadusel taastuvast allikast soojuse varustamisega piirkonnas. Eelnevates punktides on väljatoodud selgitus, et BTT ei planeeri toorme kasutust, mida tänane eesti energiasektor teeb. Küll aga rõhutame uuesti, et Eesti on alustanud menetlust säästlikkuse põhimõtetega kaasneva EL-i kaskaadkasutuse kriteeriumit, mille järgi energeetika ei tohi kasutada toormeks sobilikku toorainet. Seetõttu avaldab mõju energeetikasektorile kaskaadkasutuse kriteerium, mitte toorme väärindamine toodeteks. Täna kasutatakse Eestis osades energiajaamades biomassi vaid elektri tootmiseks ilma soojuse koostootmiseta, mis ei vasta EL-s säästlikkuse</p>

			<p>põhimõtetele. Tulevikus elektrijaamades biomassi kasutuse piiramise läbi vabaneb lisa ressurss tänastele soojus- ja koostootmisjamadele.</p>
		<p>II. MKM juhib tähelepanu, et:</p> <p>2.1 Lisas 1 „Lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus“ punktis 3.1.8 „Geoloogilised ja hüdromeoloogilised tingimused“ on geoloogiliste tingimuste kirjeldus esitatud liiga lakooniliselt ja on kasutatud vananenud termineid, näiteks praegu kasutatakse diktüoneemakilt asemel graptoliitargilliit.</p>	<p>Need tähelepanekud võetakse teadmiseks, kuid LS ja VTK dokument annab ülevaate kirjandusallikate põhjal (uuemaid uuringuid ei ole tehtud). Vananenud terminite kasutamine, sh stratigraafilised nimetused tuleneb sellest, et varasemalt tehtud uuringute sõnakasutust ei ole muudetud. Märgime, et geoloogiliste tingimuste põhjalik käsitlemine ei ole I etapi mõju hindamiseks vajalik. Ka II etapi hindamiseks ei ole suure tõenäosusega vajalik uute ehitusgeoloogiliste uuringute tegemine, kuid seda ei saa välistada. Kui see vajadus ilmneb, uuritakse täpsemalt ka tehnogeensete setete olemust ja omadusi. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande põhiteksti täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>
		<p>2.2 Tekstis on kirjavead (näiteks merglilane).</p>	
		<p>2.3 Korrektsuse huvides palume kontrollida üle stratigraafilised nimetused. Kuna piirkonnas on palju tehnogeenseid setteid, siis tuleks neid täpsemalt kirjeldada.</p>	
15	<p>Kaitseministeerium Kooskõlastaja</p> <p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 20.01.2023 nr 12-1/23/5136</p>	<p>Palume pikendada Kaitseministeeriumile esitatud Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande kooskõlastamise ja arvamuse andmise tähtaega kuni 20. veebruarini 2023.</p> <p>Planeeringumenetluses kooskõlastuste andmise kaalumisel ja otsustamisel on Kaitseministeeriumi esmaseks ülesandeks hinnata kavandatava projekti võimalikku mõju riigikaitsele huvidele, eelkõige mõju olemasolevate ning ka rajatavate riigikaitse ehitiste töövõimele. Esmase hinnangu alusel on Kaitseministeerium seisukohal, et aruandes ja Lüganuse valla e-kirjas märgitud</p>	-

		<p>kõrgusega ehitised võivad antud asukohas vähendada riigikaitseliste ehitiste töövõimet, mistõttu Kaitseministeerium sellise kõrgusega ehitiste asukohavalikut kooskõlastada ei saa.</p> <p>13.01.2023 toimus Kaitseministeeriumi ja Viru Keemia Grupp AS esindajate kohtumine Lüganuse valda kavandatava teise kõrge ehitise, tööstusjäätmete prügila eriplaneeringu asukoha eelvaliku asjus. Sama kohtumise käigus käsitleti ka biotoodete tootmiskompleksi ehitiste kõrgusega seonduvat. Kohtumisel lepiti kokku, et Kaitseministeerium koostöös Kaitseväega analüüsib ja kaalub veel tingimusi nende ehitiste asukohavaliku kooskõlastamiseks ning teavitab tulemustest Lüganuse valda ja Viru Keemia Grupp AS-i lähiajal.</p>	
	<p>22.02.2023 nr 12-1/23/5136</p>	<p>Eeldades, et kõnealuste KOV eriplaneeringute alale laienevad lähiaastatel Mandri-Eestit, sealhulgas Kirde-Eestit osaliselt kõrguspiirangutest vabastada võimaldavad riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed, kooskõlastab Kaitseministeerium Lüganuse valda kavandatava Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande ning Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande tingimused, et eriplaneeringuid ei asuta realiseerima enne riigikaitseliste kompensatsioonimeetmete täielikku rakendumist, eeldatavalt 2026. aastast.</p>	<p>Võetud teadmiseks ja arvestamiseks. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>

16	<p>Eesti Keskkonnaihenduste Koda Arvamuse andja</p> <p>Lüganuse VV kiri 22.12.2022 Vastuskiri 20.01.2023 nr 1-7/23/5664</p>	<p>Oleme varasemalt (meie 31.03.2022 nr 1-5/22/5373) juhtinud tähelepanu plaani võimalikele puudustele seoses kooskõlaga nii juba kehtivate kui veel kinnitamisel olevate rahvusvaheliste ja Eesti kliimakohustuste ning eesmärkidega ja toorme varumise keskkonnamõtjude arvestamisega, kuid mõistame, et kavatsete neile tõstatatud küsimustele vastused leida teise etapi aruande raames. Ootame selle valmimist huviga.</p> <p>Küll pälvisid meie tähelepanu esimese etapi aruandele Rahandusministeeriumi poolt saadetud kommentaarid ning nõustume nendega järgmistes olulistest punktides:</p>	Võetud teadmiseks.
		KSH kohaselt parimaks osutunud ala täies ulatuses paigutamine maakonnaplaneeringu rohevõrgustiku alale pole sobiv.	Kuna viidatud on Rahandusministeeriumi saadetud kommentaaridele, siis on kasutatavad samad selgitused, mis rahandusministeeriumi seisukohtadele. Märgime, et need seisukohad on läbi arutatud Rahandusministeeriumiga 16.01.2023 nõupidamisel. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.1 ja 2.2 on lisatud põhjendusi ja analüüsitud vastavaust maakonnaplaneeringuga ning miks ehitistugialale on rajatav rohevõrgustiku toimivust kahjustamata.</i>
		Puudub veendumus, et on jälgitud säästliku maakasutuse põhimõtet, sest inimtegevusest juba suurel määral rikutud alade kasutamist ei ole kaalutud.	Oleme seisukohal, et planeering on vastavuses PlanS § 12 põhimõtetega. <i>Eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 2.1 on täiendatud viitega, et enne eriplaneeringu algatamist otsiti ruumikasutuse analüüsi kaudu asukohaks sobivaid alasid väljapool Lüganuse valla territooriumi, kuid lähtuvalt tehase ruumivajaduse,</i>

			<i>asukoha nõuete ja olulise negatiivse mõju vältimise kriteeriumitest neid ei leitud.</i>
		Pole välja toodud, millisel moel kompenseeritakse raadamise kliimamõju.	<i>Raadamise kliimamõju hinnang on lisatud eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 1 alajoatisse "BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused". Kaasnevad positiivsed mõjud kompenseerivad pea tuhandekordselt samaväärse metsamaa CO2 sidumist.</i>
		Toorme kättesaadavuse ning varumise mõjude analüüs on jätkuvalt puudu.	Punktile vastatud RahMin 6-nda punkti ja MKM 1.3.-1.4. punktide all. <i>Kokkuvõttev hinnang on lisatud eriplaneeringu asukohavaliku ja KSH I etapi aruande ptk 1 alajoatisse "BTT rajamise sotsiaalmajanduslikud põhjendused".</i>
17	Koprapere OÜ Arvamuse andja Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 22.01.2023	Esitatud on taotlus eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande <u>vastavatele joonistele märkida puhta vee trass (PVT) merest lisaks puhastatud heitvee trassile (PHVT) ja hinnata asjakohaselt.</u> Taotleja on kirjast välja toonud ettepanekut toetavad asjaolud ja põhjendused ning omapoolse järelduse, et keeruline on jõuda järeldusele, et tehnoloogiline veevõtt BTT käitamisest Purtse jõe valgala hüdroloogilistes piirides ja suunamine rannikuveekogumisse on tegevus, mille tagajärjel veekogu vooluhulk, veetase või vee maht ei kahane.	KSH aruande tekstis on märgitud, et puhta vee trass kulgeb samas koridoris, mis puhastatud heitvee trass. Üldistatult on hinnangute andmisel arvestatud PHVT rajamise, kui ka vajadusel PVT vajadusega. Kuid seoses Keskkonnaameti seisukohaga, et Ontika maastikukaitseala sihtkaitsevööndis ei ole Järve Biopuhastuse olemasoleva heitveetoru rekonstrueerimine võimalik, jõudis arendaja järeldusele, et puhastatud heitvee trassi ja merevee võtu trassi koridorid võivad olla erinevad (varasemalt oli seisukoht, et need trassid peaksid paiknema samas koridoris), st PHVT-1 trassile ei kavandata merevee võttu. Seetõttu täiendati KSH aruande ptk 4.1.2: Kui vajalikuks osutub merevee kasutamine (merevee võtmise vajadus võib tekkida miinimumveehulkade korral, et säiliks jõgedes vajalikud vooluhulgad), on otstarbekas kasutada PHVT-2 trassi (rajada täiendav toorvee trass puhastatud heitvee trassi kõrvale või kui

			<p>heitvee ärajuhtimiseks kasutatakse PHVT-1 või olemasoleva Järve Biopuhastuse toru rekonstrueerimist, rajada ainult toorvee trass).</p> <p>Põhjendused ja arvamused on võetud teadmiseks, vastuse kuidas mõjutab kavandatav põhjavee võtt pinnavee-kogude taset annab Geoloogiateenistuse läbiviidav uuring. Selle uuringuga antakse mh sisend, kas on vajadusel võimalik ette näha leevendavaid meetmeid, mis nt kuival perioodil võimaldavad veevõttu ilma et kaasneks olulist veetaseme muutust.</p> <p>Arvestades KSH I etapis antud hinnanguid võimalikest mõjudest (eelkõige loodusväärtused ja maakasutus), täpsustust, et trassid on maa-alused, kaartide üldistusastet ja ettepanekut jätta trassikoridoride kasutusvõimalus avatuks, võimalust et heitvee ja puhta vee trass võivad merega olla seotud erinevates koridorides ja vajadust tehnovõrgu rajamiseks läbi ranna ehituskeeluvööndi kehtestada eraldi detailplaneering, ei ole otstarbekas praegu kaardile kanda puhta vee trassi paralleelselt PHVT-2 trassiga.</p>
18	<p>Keskkonnaamet Kooskõlastaja</p> <p>Lüganuse VV kiri 23.12.2022 Vastuskiri 23.01.2023 nr 6- 5/23/1561 (pikendav)</p>	<p>Tulenevalt menetluse keerukusest ja täiendava menetlusaja vajadusest pikendab Keskkonnaamet biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande arvamuse avaldamise tähtaega PlanS § 105 lg2 ja HMS § 41 alusel kuni 27.01.2023.</p>	<p>Võetud teadmiseks.</p>

<p>27.01.2023 nr 6-5/22/25099-2</p> <p>28.03.2023 kirjaga nr 6-5/22/25099-5 anti kooskõlastus, märkusi ei olnud</p>	<p>Keskkonnaamet ei kooskõlasta asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH 1. etapi aruannet. Keskkonnaamet on seisukohal, et KSH aruanne on puudulik ning tuleb oluliselt täiendada alljärgnevate märkuste alusel:</p>	<p>6. veebruaril 2023 toimus Keskkonnaametiga arutelu, et kirjas toodud teemad läbi arutada ja kokku leppida edasine tegevuskava kooskõlastuse saamiseks.</p> <p>PlanS 105 lg 3 näeb ette, et esitatud kooskõlastuste ja arvamuste alusel tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõus ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandes vajalikud muudatused.</p> <p>Alljärgnevate vastuste alusel täiendatud KSH I etapi aruanne ja otsuse eelnõu esitati 06.03.2023 Keskkonnaametile uuesti kooskõlastuse saamiseks.</p>
	<p>1. KSH aruandes on läbivalt (nt lk 33) väidetud, et Ontika maastikukaitseala (kaitseala) Ontika piiranguvööndis on uue kollektori ehitamine võimalik, kusjuures selleks on vaja vaid kaitseala valitseja nõusolek. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.04.2017 määruse nr 74 „Ontika maastikukaitseala kaitse-eeskirja“ (kaitse-eeskiri) § 7 lg 1 ei kooskõlasta kaitseala valitseja tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit. Kavandatava tegevusega kaasnevad mõjud on kaitseala kaitse-eesmärkidele ja seisundile hindamata. Kaitseala kaitse-eesmärgid on loetletud kaitse-eeskirja § 1 lg 1 ning Ontika piiranguvööndi kaitse-eesmärki on täpsustatud kaitse-eeskirja § 13 lg 1. Käesoleval juhul ei saa eeldada, et ehitamiseks on igal juhul võimalik kaitseala valitseja nõusolek saada.</p>	<p>KSH aruandes ei ole eeldatud, et igal juhul on võimalik saada kaitseala valitseja nõusolek, samuti ei ole suundpuurimine ainus võimalik lahendus. KSH aruandes on selgelt esitatud, millistel tingimustele peab vastama kavandatav tegevus, et ei esineks kaitse-eesmärkide ega kaitseala seisundi mõjutamist. Lk 33-34 on selgelt viidatud, et suundpuurimine või alternatiivina praeguse Järve Biopuhasti toru asendamine suuremaga ei ole „kaitsekorruga ega Ontika MKA kaitse-eesmärkidega vastuolus, kui tööde täpsemalt planeerimisel arvestatakse järgmises, Natura hindamise peatükis (ptk 3.2.7) seatud tingimustega.“ Mõjude hindamine on samuti esitatud KSH aruande ptk 3.2.7, seejuures on eelnevalt viidatud, et Natura hindamise täpsusaste ja põhjalikkus peavad olema proportsionaalsed strateegilise planeerimisdokumendi sisuga ning vajadusel tuleb välja pakkuda meetmed ehk tingimused järgmisele planeerimise tasandile iga</p>

		<p>2. Vastavalt kaitse-eeskirja § 11 p 3 on kaitseala siht-kaitsevööndis keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta rajatise püstitamine kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks. Kavandatava ehitise näol ei ole tegemist rajatise kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks, mistõttu on selle püstitamine kaitseala sihtkaitsevööndis keelatud. KSH aruande kohaselt (lk 33) saab Ontika maastikukaitseala sihtkaitsevööndisse jäävale alale trassi rajada eeldatavasti vaid juhul, kui kasutatakse suundpuurimist. Juhime tähelepanu, et Keskkonnaamet saab kavandatava tegevusega nõustuda vaid juhul, kui see vastab kaitseala kaitsekorrale ning on välistatud ehitamise ja ehitise hilisema kasutamise (sh hooldamine ja võimalike riketega seonduv tegevus) kaasnevad mõjud kaitseala kaitse-eesmärkidele ja kaitseala seisundile. Eelnevast lähtuvalt tuleb seoses suundpuurimisega täpsustada tegevust ja välja selgitada kõik mõjud kaitseala kaitse-eesmärkidele ja seisundile.</p> <p>Esitatud on 5 konkreetset seisukohta suundpuurimise osas, millele soovitakse KSH aruandega saada vastused.</p>	<p>planeeringus kavandatud tegevuse osas, millel võib olla mõju Natura ala kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele. Mõju prognoosid on esitatud Tabelis 3.2 ja lühidalt on Pangametsa loodusala (ehk siis ptk 3.2.6 esitatud teabe kohaselt ühtlasi ka Ontika MKA osas) jõutud järeldusele, et mõju ei ole välistatud, analüüs on esitatud Tabelis 3.3, mis seob selle konkreetsema tehnilise lahendusega – tuuakse välja, et tehnilise lahenduse väljatöötamisel tuleb arvestada, et loodusala elupaiksid ei tohi kahjustada, sh suundpuurimisel.</p> <p>Võib aru saada, et Keskkonnaamet soovib saada vastust juba praeguse etapi aruandes ja ei nõustu Natura hindamise juhendi suunistega, et hinnangut on võimalik anda ka järgmises planeerimisetapis.</p> <p>Sellest lähtuvalt täpsustati suundpuurimise spetsialistidega, mida tuleb antud asukohas tööde teostamisel teha ja kas on võimalik arvestada Keskkonnaameti esitatud tingimusi, st välistada mõjud kaitseala kaitse-eesmärkidele ja kaitseala seisundile. Lisaks hinnati kohapeal võimalusi suundpuurimiseks (sh muudes asukohtades) arvestades mh tehnikaga juurdepääsuvõimalusi. Kokkuvõttes muudeti trassi-alternatiivi PHVT-1 lõpuosa selliselt, et see jääks väljapoole Ontika MKA sihtkaitsevööndit. Arvestades tehnilisi võimalusi ja ohutust tehakse suundpuurimisega kaks 0,8 m diameetriga tunnelit, mille omavaheline kaugus on 3 meetrit (arvestades lähimatest seinapunktidest, st siseküljelt). Lisaks on arendaja arvestanud võimalusega, et puhastatud heitvee trassi ja merevee võtu trassi koridorid võivad olla erinevad (varasemalt oli seisukoht, et need trassid</p>
--	--	---	--

			<p>peaksid paiknema samas koridoris), st PHVT-1 trassile ei kavandata merevee võttu ja seetõttu ei ole vajadust ka ette näha eraldi tunnelit veetorule.</p> <p>Vastused suundpuurimise küsimustele:</p> <p>a. Abikaevikute rajamine: vajalik on maismaale rajada stardikaevik (asub platool väljapool sihtkaitsevööndit) ja suundpuurimisega väljatulek on meres.</p> <p>b. Vahekaevikute rajamine: suundpuurimise osal ei ole käänakuid (PHVT-1 lõpuosa kujundati sirgena paiknemisega väljapool sihtkaitsevööndit), vahekaevikuid vaja ei ole.</p> <p>c. Kui sügaval toimub puurimine ja kas see sügavus on piisav, et oleks välistatud ebasoodne mõju paljandile: suundpuurimise algus- ja lõpp-punkt valitakse selliselt, et puurimise kaldenurka arvestades jääks tunnelite maismaal paiknevale osale vähemalt 2 m paksune terviklik lagi. Arvestades pangapealse ja kalda suure kõrgusevahega on puurimisnurk järsk ja terviklae paksus stardikaeviku järgselt suureneb hüppeliselt. Erinevalt vasarpuurimise tehnoloogiast ei tekita suundpuurimisel puurpea vibratsiooni vms, mis tekitaks pragusid, suurendaks erosiooni või muul viisil mõjutaks lubjakivipaljandit.</p> <p>d. Mõju panga all olevatele rusukalletele ja puude juurtele: puurimise sügavust arvestades (sh tunneli maapinnale lähemates üksikutes kohtades vähemalt 2 m paksune lagi ei arvesta kasvupinnasega vms potentsiaalselt ebastabiilsete pinnastega) ei kahjustata pangaaluse metsa puude juuri ega tekitata rusukaldel tavapärasest suuremat erosiooni või varinguid.</p> <p>e. Suundpuurimisega rajatud torutrassi hooldamine ja rikete likvideerimine: torudena kasutatakse</p>
--	--	--	---

			<p>tugevdatud seintega HDPE plastiktoru, mis paigaldamisel „keevitatakse“ kokku, nii et moodustub monoliitne toru. Sellise toru garanteeritud kasutusiga on vähemalt 50 aastat ja olemuselt on toru hooldusvaba. Garanteeritud eluea möödumisel on võimalik toru uuendada: selleks tõmmatakse vana toru sisse veidi väiksema läbimõõduga toru kasutades sama paigaldamismeetodit, mis algse toru puhul.</p> <p>Täiendavalt täpsustame, et puurimiseks ja toru paigaldamiseks on vaja rasketehnika ligipääsu stardikaevikule, kasutatakse ca 50 m x 50 m platsi. Lisaks on vaja rasketehnikat kasutada ka lõpp-punktis – arvestades looduskaitse tingimusi ei ole võimalik kasutada pangaalust maismaa-ala, seetõttu tuuakse tehnika kohale meritsi ja vajalikud tööd tehakse ujuvplatvormidelt.</p> <p><i>KSH I etapi aruandes toodud kirjeldusi ja hinnanguid on vastavalt täiendatud: ptk-d 2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6, 3.2.7, 4.1.2.1, 4.1.2.3; suundpuurimise ülevaade lisati ptk 1 koosseisu eraldi alateemana. Hinnangutest nähtub, et suundpuurimist on võimalik teha, et ei tekiks negatiivset mõju kaitstavate alade kaitse-eesmärkidele ja seisundile.</i></p>
		<p>3. KSH käsitleb ühe võimalusena heitvee Soome lahte suunamiseks kasutada Järve Biopuhastuse olemasoleva heitvee trassi kasutamist. See tähendab tänase puhastatud heitvee toru ümber vahetamist suurema läbimõõduga toru vastu või paralleelse toru paigaldamist. Tegemist oleks olemasoleva ehitise lammutamise ja samale kohale uue ehitise ehitamise või siis olemasoleva ehitise rekonstrueerimisega (ümberehitamisega). Vastavalt</p>	<p>Võetud teadmiseks, et Keskkonnaamet ei pea võimalikuks olemasoleva toru mõõtmete suurendamist Ontika MKA sihtkaitsevööndis. KSH aruande sõnastused on praegu seda seisukohta arvestades üle vaadatud.</p> <p>Kuid soovime detailse lahenduse etappi ning võimalikku koostööd OÜ-ga Järve Biopuhastus silmas pidades eriplaneeringu koostamise ajal edasi arutleda ja jõuda ühisele seisukohale, mida tähendavad</p>

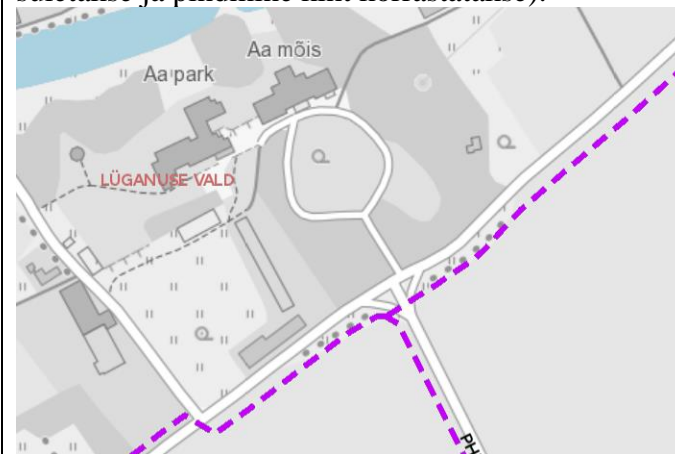
		<p>kaitse-eeskirja § 10 lg 2 p 7 on kaitseala sihtkaitsevööndis kaitseala valitseja nõusolekul lubatud olemasoleva ehitise hooldustööd (st tegevused, mis on vajalikud ehitise seisundi säilitamiseks või taastamiseks). Olemasoleva ehitise ümberehitamine või olemasoleva ehitise asemele uue ehitise püstitamine lubatud ei ole. Vastavalt kaitse-eeskirja § 11 lg 3 on kaitseala valitseja nõusolekul võimalik kaitseala sihtkaitsevööndis tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta rajatise püstitamine kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks.</p>	<p>olemasoleva trassi hooldustööd (looduskaitse seaduse alusel vastuvõetud kaitse-eeskirjades kasutatakse seda terminit läbivalt, kuid see ei ole õigusaktidega määratletud; kaitse-eeskirjade muude osade sõnastusest võib aru saada, et lähtutakse ehitusseadustikust, kuid selles on lähimaks mõisteks § 6 sätestatud 'ehitise korrashoid' - ehitise korrashoid hõlmab toiminguid, mille eesmärk on säilitada või taastada seisund, mille korral ehitise säilitab oma toimivuse ja kasutatavuse ning vastab ehitise kavandatud otstarbe täitmiseks esitatud tingimustele.</p>
		<p>4. KSH aruande tabelis 3.3. on muuhulgas kirjas: „Kasutades olemasolevat heitveetoru seda rekonstrueerides viiakse see läbi loodusala juba olemasolevas toru koridoris, mis võimaldab vältida elupaikade kahjustamist.“ Tegelikult pole oluline ebasoodne mõju Pangametsa loodusalale ka sellel juhul välistatud, kuna olemasolev toru läbib loodusala kaitse-eesmärgiks olevat elupaigatüüpi eelluided (2110). Ei saa eeldada, et ehitustegevus elupaigatüüpi ei mõjuta. Seega tuleb analüüsida põhjalikumalt selle alternatiiviga kaasnevat mõju kaitsealale ja kaitseala seisundile.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud</i>, trassialternatiivi PHVT-1 lõpuosa on muudetud nii, et see ei paikne kaitseala ulatuses enam olemasoleva heitveetoru koridoris.</p> <p>Kuid teema on seotud juba eelmises punktis märgitud võimalusega teha koostööd OÜ-ga Järve Biopuhastus, mille osas peaks hiljemalt detailse lahenduse etapis selgusele jõudma. Oluline on hinnata olemasoleva heitveetoru rekonstrueerimise mõju eelluidete elupaigatüübile (2110).</p> <p>Siinkohal on oluline välja tuua, et KSH aruande joonisel 3.4 on kujutatud loodusväärtuste paiknemist vastavalt botaanilisele inventuurile (see on ka joonise pealkiri), mitte EELISE andmetele tuginedes. Inventariseerimisel tehtav elupaikade paiknemise ja väärtuse täpsustamine on oluline mõju hindamiseks.</p> <p>2110 elupaigatüüp on luidete arengu esimene aste, st väljaspool lainete otsest mõju-piirkonda kujunenud liivaviirud ja – kuhjatised. Tegemist on tuiskliiva-</p>
		<p>5. Vastavalt EELIS-e (Eesti Looduse Infosüsteem, Keskkonnaagentuur) andmetele (27.01.2023 seisuga) läbib trassialternatiivi PHVT-1 elupaigatüüpi eelluided (2110). Joonisel 3.4. on elupaigatüübi eelluided (2110) paiknemist ebaõigesti kujutatud. Ehitamise võimalik mõju elupaigatüübile on hindamata.</p>	

			<p>aladega, kus ei saa olla väljakujunenud taimkatet (Paal, 2007). Käesoleval hindamisetapil ei ole teada olemasoleva toru rekonstrueerimistööde vajadus ega tööde täpne iseloom, kuid võib eeldada, et isegi juhul, kui tekib toru väljakaevamise vajadus, oleks mõju ainult ehitamiseaegne ja looduslik olukord taastub järgmise suurema tormiga. Seega saab järeldada, tegemist ei ole pikaajalise ebasoodsa mõjuga ja elupaik taastub kiirelt.</p> <p>Ka siin peaks eriplaneeringu detailse lahenduse etapiks läbi arutelu jõudma arusaamisele, kas olemasoleva toru rekonstrueerimisprojekti on võimalik koostada selliselt, et ehitusaegne mõju vastaks eeltoodud kriteeriumitele, st puudub ebasoodne mõju elupaiga terviklikkusele ja kaitseeesmärkidele.</p>
		<p>6. Vastavalt EELIS-e andmetele läbib trassialternatiivi PHVT-1 II kaitsekategooria kaitsealuse loomaliigi põhja-nahkhiire (<i>Eptesicus nilssonii</i>) elupaika. Vastavalt looduskaitseaduse (LKS) § 55 lg 6 on kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal keelatud, välja arvatud LKS § 58 lg-s 4 ja 5 ning §-s 582 sätestatud juhul. KSH peab hindama, kas kavandataval tegevusel võib olla kaitsealusele loomaliigile häirivat mõju. Vajadusel tuleb rakendada leevendusmeetmeid.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i></p> <p>KSH aruande ptk 3.2.4.2 on täiendatud põhja-nahkhiire punkt-leiukohaga ja hinnatud kavandatava tegevuse mõju. Leiukoht on seotud Ontika MKA sihtkaitsevööndis asuvate metsadega. Arvestades, PHVT-I trassi lõpuosa nihutamist ja suundpuurimist võib järeldada, et mõju elupaigale on välistatud. Ehitustöödel puudub häiriv mõju rände, paljunemise, talvitumise ja poegade kasvatamise ajal – leiu andmetest võib järeldada, et tegemist on suvise varjepaigaga. Vajadusel saab ehitustööde aja planeerimisega välistada häiriva mõju varjumisele. Kasutusaegne häiriv mõju nahkhiirtele puudub.</p>

		<p>7. Trassialternatiiv PHVT-1 läbib elupaigatüüpi soostuvad ja soo-lehtmetsad⁴ (9080*), mida KSH aruanne nimetab potentsiaalseks elupaigatüübiks. Tegemist on siiski olemasoleva EELIS-sse kantud elupaigatüübiga, mitte potentsiaalse elupaigatüübiga. Elupaigatüüp soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*) on ka Ontika maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks vastavalt kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 2.</p>	<p>Arvestades, PHVT-I trassi lõpuosa nihutamist ja suundpuurimist võib järeldada, et mõju elupaigatüübile 9080* on välistatud.</p> <p>Kuid teema on seotud eelnevalt märgitud võimalusega teha koostööd OÜ-ga Järve Biopuhastus, mille osas peaks hiljemalt detailse lahenduse etapis selgusele jõudma. Oluline on hinnata olemasoleva heitveetoru rekonstrueerimise mõju elupaigatüübile 9080*.</p> <p>EELIS-e kohaselt on alal asuv metsakooslus soostuvad ja soo-lehtmetsad inventeeritud 2009. a, koosluse esinduslikkus hinnati siis väga kõrgeks (A). Nimetatud metsa-ala hõlmati ka 2022. a suvisesse botaanilisse inventuuri. Seda läbiviinud eksperdi hinnangul on tegu veel 60 a tagasi valdavalt lageda alaga (hiljutisele metsasumisele viitab ka pajude ja halli lepa suur hulk), mida on mõjutanud pikaegne kuivendus. Eksperdi hinnangul ei ole alal lähiajal välja kujunemas elupaigatüübile iseloomulikku puistut, selle struktuuri ega ka alusmetsa taimkatet. Sellest lähtuvalt ei ole eksperdi hinnangul kindlasti mitte tegu A esinduslikkusele vastava kooslusega, vaid elupaigatüübi potentsiaali omava alaga.</p> <p>Eriplaneeringu detailse lahenduse etapiks peaks läbi arutelu jõudma arusaamisele, kas olemasoleva toru rekonstrueerimisprojekti on võimalik koostada selliselt, et ehitusaegne mõju oleks minimeeritud.</p>
		<p>8. Vastavalt KSH aruandele (nt lk 41) läbivad kavandatud trasside asukohad PHVT-C ja PHVT-D kultuurimälestist Aa mõisa park, 18.-20. saj (Reg nr 13930). Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et Aa mõisa park⁵ (park) on maastikukaitseala eritüübina</p>	<p>Täpsustame, et trassiasukohad PHVT-C ja PHVT-D ei läbi Aa mõisa parki ja et kultuurimälestisena kaitstavatel parkidel ei ole muinsuskaitseaduse alusel 50 m laiust kaitsevööndit. KSH aruande tekstis olevad joonised on illustratiivsed, näitamaks</p>

kaitse all ka LKS alusel. Pargis kehtiv kaitsekord on määratud LKS ja Vabariigi Valitsuse 03.03.2006 määrusega nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboretumite ja puistute kaitse-eeskiri“. Kavandatava tegevuse mõjud pargi kaitse-eesmärkidele ja seisundile on täielikult hindamata.

võrreldavate trasside ja trassilõikude põhimõttelist kulgemist (ei ole mõõtkavalised, see oli kajastatud aruande ptk 4.1.2 selgitusena) ja üldistusastmest tulenevalt ei selgu jooniselt 4.3 trassilõikude täpne kulgemine. Täpsema ülevaate saab eriplaneeringu kaardirakendusest, millest nähtub, et trassilõigud Aa mõisa pargi piirkonnas kulgevad Voorepera-Saka teest lõuna pool. Selguse huvides on lisatud Lisa 3 pdf kujul, kajastamaks BTT sobivaimat asukohta, toorvee trassi ja puhastatud heitvee trassi võimalikke asukohti. *Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud*, ptk 4.1.2.2 trassilõikude kulgemise kirjeldust täpsustati ja anti hinnang pargi kaitse-eesmärkidele ja seisundile avaldatavale mõjule (kuna trassid on maa-alused ja paiknevad olemasolevast teest lõunas ning väljapool maastikukaitseala, siis mõju puudub; välja võib tuua võimaliku ehitusaegse visuaalse häiringu, kuna trassid paigaldatakse avatud kaevisel meetodiga, kuid ehituse lõppfaasis kaevised suletakse ja pindmine kiht korrastatakse).

		<p>9. Alternatiivse trassikoridori PHVT-D lähedusse jääb looduskaitsealune puistu Aa männik. Aa männikus kehtiv kaitsekord on määratud LKS ja Vabariigi Valitsuse 03.03.2006 määrusega nr 64 „Kaitsealuste parkide, arboretumite ja puistute kaitse-eeskiri“. Kavandatava tegevuse mõjud puistu kaitse-eesmärkidele ja seisundile on täielikult hindamata.</p> <p>10. Kavandatav trassikoridor PHVT-D läbib Aa küla puurkaevu (PRK0002254) veehaarde sanitaarkaitseala (50 m). Vastavalt veeseaduse (VeeS) § 151 lg 2 on veehaarde sanitaarkaitsealal majandustegevus keelatud. Uue ehitise püstitamine on majandustegevus (majandustegevuse seadustiku üldosa seadus § 3), seega on tegevus veehaarde sanitaarkaitsealal keelatud.</p> <p>11. KSH pole käsitlenud VeeS § 118 ja § 119 käsitletud veekaitsevööndi piiranguid. KSH aruannet tuleb täiendada.</p>	<p><i>Väljavõte kaardirakendusest seisuga det 2022.</i></p> <p>Selgitame, et kõnealune puistu jääb trassikoridorist välja, umbes 100 m kaugusele. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> Täiendati hinnanguga puistu kaitse-eesmärkidele ja seisundile avaldatavale mõjule (kuna trassid on maa-alused ja paiknevad olemasoleva tee sellel, küljel, mis jääb puistust eemale, siis mõju puudub; välja võib tuua võimaliku ehitusaegse visuaalse häiringu, kuna trassid paigaldatakse avatud kaevise meetodiga, kuid ehituse lõppfaasis kaevised suletakse ja pindmine kiht korrastatakse).</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on korrigeeritud.</i> Trasside PHVT-C ja PHVT-D kulgemist korrigeeriti selliselt, et need jääksid väljapoole veehaarde sanitaarkaitsealasid. Ühtlasi korrigeeriti samal põhjusel ka trassi PHVT-A kulgemist.</p> <p>Veekaitsevöönd on väiksema ulatusega kui ehituskeeluvöönd, st asukohavalikut see ei mõjuta. § 118 täpsustab veekaitsevööndi ulatuse (1-20 m), § 119 keelatud tegevuste loetelu. Tegelikult on olemuselt tegu piirangutega, mida arvestada II etapis (BBT rajamise puhul tuleb arvestada, et keelatud on raie, ehitamine ja pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> KSH aruandesse lisati ptk 3.3 vastavad selgitused, sh 30.01.2019 vastuvõetud veeseaduse</p>
--	--	---	---

			<p>seletuskirjast: Veekaitsevööndis on sageli majandustegevus vältimatu, kuid seda on võimalik teha, põhjustamata veekogu kalda erosiooni ja vee saastumist. Näitena võib tuua vajaliku infrastruktuuri rajamise (sidekaablid, torustikud, sillad ja truubid, kuivenduskraavid), mille korral ristumine veekogu ja selle veekaitsevööndiga on mõnikord paratamatu. Kui infrastruktuuri ristumisel veekoguga jääb rohttaimestik ja puittaimestik veekogu kalda veekaitsevööndis suures ulatuses alles, ei ole põhjust veekaitse eesmärkidel sellist majandustegevust piirata. Tehnovõrgu ja -rajatise puhul annab ehituskeelu erisuse LKs § 38 lg 5.</p> <p>Veeseaduse § 123 kohaselt kui vee kaitseks on kehtestatud kaks või enam tegevuspiirangut, kohaldatakse neist rangeimat.</p> <p>Antud juhul on rangeim ehituskeeluvööndi piirang (sest on laiem). Seega lähtuvalt LKS § 38 lg 5 p 8 on tehnovõrgu rajamine võimalik detailplaneeringu kehtestamise järgselt.</p>
		<p>12.-13. Mõju Põhja alal kasvavate kaitsealuste taimede</p>	<p>Läbiviidud botaanilise inventuuri tulemusi arvestati Põhja ala piiride täpsustamisel – olulisemad väärtused jäeti piiridest välja.</p> <p>Kõik põhjapoolselt alalt leitud III kaitsekategooria liigid on Eestis soodsas seisundis ning suhteliselt laialt levinud, sh leidub neid liike, kuid oluliselt suuremal arvul, lõunapoolsel alternatiivalal ning tõenäoliselt ka mujal lähipiirkonnas.</p> <p>Sellegipoolest on arvestatud ettepanekuga ning <i>asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud</i>. Lisatud on KSH aruandes soovitus säilitada järgmistes planeerimise etappides tegevuste</p>

			<p>kavandamisel võimalikult palju alal leitud III kaitsekategooria taimeliikide kasvukohti. Täiendati KSH aruande ptk 3.2.4.1.</p>
		<p>14. KSH hindaja on koostanud eriplaneeringule kaardirakenduse, kus (https://hendrikson.ee/maps/BTT-EP/kaardirakendus.html) on kujutatud muuhulgas kaardikihti „1000 m puhver Natura 2000 aladest“. KSH aruandes pole sellist puhverala käsitletud. Seetõttu jääb arusaamatuks, millest tulenevalt selline ala kaardile on kantud ja mida puhverala määramisel on arvestatud.</p>	<p>Selgitame, et nimetatud puhverala kasutati võimalike asukohtade ruumianalüüsi tegemisel VTK etapis ja selgitused on esitatud LS ja VTK koonddokumendis. Tegemist ei ole õigusaktidest tuleneva nõudega vaid sarnaselt teiste asukohavaliku kriteeriumitega oli eesmärk puhverala seadmisel oli välistada asukohad, mille puhul kavandatava tehase mastape ja tegevuse iseloomu arvestades võib prognoosida negatiivset mõju kaitse-eesmärkidele.</p> <p>Selles dokumendis on ka selgitatud: Järgmise sammuna toimub eelvaliku etapis ja KSH I etapi aruande koostamisel tehnilisi tingimusi arvestades võimalike asukohtade piiritlemine (BTT võimalike asukohaalternatiivide aladel). Määratakse tehniliste kommunikatsioonide põhimõttelised asukohad (trassi koridorid) ja juurdepääsuvõimalused.</p> <p>Trasside puhul seda puhverala (nagu ka mitmeid teisi asukohaalternatiivide valiku kriteeriume) ei arvestatud. Juhul kui trass läbib või võib mõjutada Natura ala, on antud hinnangud, kas võib esineda negatiivne mõju kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> KSH aruandesse ptk 2.1 ja 2.3 on lisatud täiendavaid selgitusi.</p>
		<p>15. KSH käigus teostati taimestiku inventuur, mis hõlmas BTT alternatiivseid alasid ja trassialternatiivi PHVT-1 ala. Inventuur ei hõlmanud PHVT-2, PHVT-C ega PHVT-D alasid.</p>	<p>Uuringute kavandamisel võeti arvesse eriplaneeringu täpsusastet ja eesmärki. Inventuuri planeerimisel analüüsiti kameraalandmete põhjal eriplaneeringuga kavandatud tegevuste põhimõttelist asukohta</p>

		<p>Sellest tulenevalt on taimede kasvukohad erinevate alternatiivide võrdlemisel teada erineva detailsusega. Palume selgitada, kas teabe vähesem detailsus PHVT-2, PHVT-C ja PHVT-D aladel võib mõjutada alternatiivide vahel valiku tegemisel.</p>	<p>mõjutada võivate loodusväärtuste leidumise võimalikkust ja paiknemist. Põhjalikumalt keskenduti BTT asukoha alternatiividele. Trasside puhul oli fookus teadaolevate ja asukohta oluliselt mõjutada võivate loodusväärtuste seisundi ja ulatuse täpsustamisel (vääriselupaigad ja Ontika maastikukaitseala kaitse-eesmärgid) ning nende lähipiirkonnal. KSH ekspertrühma hinnangul on kavandatud tegevuse põhimõttelist asukohta mõjutada võivate loodusväärtuste leidumise tõenäosus väljaspool inventuuri hõlmatud ala märgatavalt väiksem. Sellest lähtuvalt ja eriplaneeringu eesmärki arvestades on läbiviidud inventuuri ulatus ja eluslooduse andmebaasides olev info piisav põhimõtteliste järelduste tegemiseks ja järgmisse planeerimisetappi liikumiseks. Enne järgmist, detailsemat etappi on võimalik vajadusel täiendada inventuuri alusel taimestiku andmeid ja selle põhjal trasside kulgemist täpsustada.</p> <p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> Täiendati KSH aruande ptk 3.2.4.1, et need lähtekohad seal selgemalt esile tuleksid.</p>
		<p>16. KSH pole hinnanud kavandatava tegevuse mõju LKS § 34 sätestatud ranna ja kalda kaitse eesmärgile, milleks on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. KSH aruannet tuleb täiendada, lisades analüüs vastavate peatükkide alla.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> KSH aruandesse lisati selgitused, et torustikud rajatakse maa-alustena. Seega ei kujuta nad takistust rannale juurdepääsul ega rannal liikumisel. Samuti lisati ptk 2.3 lõppu selgitused, kuidas kavandatakse merega seotud trasside rajamist. Kuna eriplaneeringu lahendust trasside osas ei ole võimalik enam sisse viia Lügänu valla koostatavasse üldplaneeringusse (ÜP PlanS § 85 kohane kooskõlastamise ja arvamuse andmise ning § 87</p>

			<p>kohane avaliku väljapaneku etapp on läbitud) ja Toila valla üldplaneeringusse (esitatud heakskiidu menetlemiseks Rahandusministeeriumile), siis lähtuvalt LKS § 38 lg 5 p 8 on tehnovõrgu rajamine võimalik detailplaneeringu kehtestamise järgselt. Juhul kui vahepeal ei muutu õigusaktid (st eriplaneeringu detailne lahendus võrdsustatakse ühemõtteliselt detailplaneeringuga kõiki õigusakte silmas pidades), siis algatatakse eriplaneeringu I etapi vastuvõtmise järgselt detailplaneering(ud) trassi(de) rajamiseks ehituskeeluvööndisse (samaaegselt eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisega). Aruandesse ptk 2.3 lisatakse ka viide võimalikule ehituskeeluvööndi vähendamise vajadusele (nt merevee magestamiseks vajalike ehitiste rajamine, kui tehnoloogilistel põhjustel ei ole neid võimalik paigutada väljapoole ehituskeeluvööndit), kuid reaalne vajadus selgub alles II etapi hindamise käigus. Selliste ehitiste paigutamisel arvestatakse kaitsealadest jm tulenevate piirangutega. Eriplaneeringu asukohavaliku etapi peamist eesmärki silmas pidades ei ole trasside, sh nendega seotud ehitiste, asukohtade otsustamine BTT asukohavaliku etapis vajalik. See põhimõte on ka KSH aruandes selgelt ära toodud.</p>
		<p>17. KSH käsitleb peamiselt kavandatava tegevuse ehitusaegseid mõjusid, kuid käsitlemata on ehitiste kasutusaegsed mõjud, näiteks ehitiste hooldamisega kaasnevad mõjud. Samuti on hindamata rikete esinemise tõenäosus (näiteks torutrassi purunemine) ja sellega kaasnevad mõjud. KSH aruannet tuleb täiendada.</p>	<p>Punktis 2 toodud vastuses on märgitud ka torutrasside hooldusvajadus. Kokkuvõttes ei erine hooldamiseks vajalikud tegevused torutrassi paigaldamise tegevustest. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on vastavalt täiendatud.</i></p>

		<p>18. Aruande sissejuhatuses on viidatud kolmandas lõigus PlanS § 140 lg le 2. Arvatavasti olete mõelnud PlanS § 104 lg 2.</p>	<p>Redaktsiooniline korrektuur, <i>asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruandes on viide parandatud.</i></p>
		<p>Eriplaneeringu otsuse eelnõus on esitatud , et eelistatuim asukohavariant on BBT Põhja asukohaalternatiiv , sh selle heitvee trassi asukohaalternatiivid. Keskkonnaamet ei nõustu eelmainituga, kuna suundpuurimise meetodil ehitamisel ja selle ehitise hilisemal kasutamisel ei ole välistatud negatiivne mõju Ontika maastikukaitseala kaitse eesmärkidele ja seisundile.</p>	<p><i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruannet on täiendatud.</i> PHVT-1 trassi lõpuosa on nihutatud välja Ontika maastikukaitseala sihtkaitsevööndist, st see ei kulge Järve Biopuhastuse OÜ olemasoleva heitveetrassi kõrval. Siinkohal peame vajalikuks selgitada, et trasside kulgemine ei ole valdavalt seotud BTT Põhja või Lõuna asukohaalternatiiviga – trassikoridorid on mõlema asukohaalternatiivi puhul samad, välja arvatud asukohaalternatiivide vahetus läheduses.</p>
<p>19</p>	<p>Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus Lüganuse VV kiri 10.01.2023 Vastuskiri 31.01.2023 nr 4-4/23/146-2</p>	<p>Menetluse kiirendamiseks ja dubleerimise vältimiseks palume antud eriplaneeringu menetluses jätkata koostööd ainult Kaitseministeeriumiga ning esitada planeering kooskõlastamiseks ainult Kaitseministeeriumile. Palume arvestada, et käesolevas planeeringumenetluses esitatavad Kaitseministeeriumi seisukohad sisaldavad ühtlasi ka RKIK seisukohti üle 28 m kõrguste ehitiste planeerimise kohta ega erine nendest.</p>	<p>Võetud teadmiseks. <i>Asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruande täiendamiseks puudub vajadus.</i></p>